

DEN NORSKE KIRKE

Nidaros biskop

Melhus menighetsråd
Rådhuset
7224 MELHUS

Dato: 04.12.2019

Vår ref: 18/02315-20

Deres ref:

Visitaprotokoll for visitasen i Flå, Horg, Hølonda og Melhus sokn i Gaudal prosti 26. november - 1. desember 2019

Nidaros biskop vil takke for gode og inspirerende visitasdager i Flå, Horg, Hølonda og Melhus sokn.

Vedlagt følger visitaprotokollen som består av følgende dokumenter:

1. Visitasforedrag ved biskop Herborg Finnset
2. Visitasprogram
3. Visitasmeldinger fra Flå, Horg, Hølonda og Melhus sokn.
4. Rapporter fra Melhus kirkelige fellesråd
5. Befaringsrapport fra prosten
6. Oversikt over ansatte og rådsmedlemmer

Jeg ber om at prosten innkaller rådsmedlemmer og ansatte til et oppfølgingsmøte innen 1. juni 2019.

De ulike instanser bes gjennomgå protokollen som forberedelse til oppfølgingsmøtet. Kirkefagsjef Inge Torset vil representere Nidaros biskop på oppfølgingsmøtet.

Jeg ber kirkevergen formidle protokollen videre til rådsmedlemmer og øvrige ansatte. Protokollen må gjerne formidles til andre instanser som kunne ha nytte av den.

Med vennlig hilsen

Herborg Finnset
biskop

Steinar Skomedal
stiftsdirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen signatur.

Vedlegg:

01 Menighetsberetning bispevisitas 2019 m kort innføring om melhus kommune – Kopi – Kopi

02 Visitas19 Beretning om HÅ_londa menighet (1) – Kopi – Kopi

03 Til bispevisitasen i Melhus 26 - Rapport Horg 3 utkast - endelig – Kopi – Kopi

04 Til bispevisitasen Rapport Flå 3 – Kopi – Kopi
befaring kontorvisitas
Flå menighetsråd 2019-2023 – Kopi – Kopi
Horg menighetsråd 2019-2023 – Kopi – Kopi
Hølonda menighetsråd 2019-2023
Medlemmer Melhus kirkelige fellesråd 2019-2023
Melhus menighetsråd 2019-2023
Program for bispevisitasen
Vedlegg til punkt 2.1 Rapport fra Melhus kirkelige fellesråd
Visitasforedrag Flå, Horg, Hølonda og Melhus

Mottakere:

Kjell Arne Morland Flå menighetsråd	Kirkekontoret, Rådhuset	7224 MELHUS
Horg menighetsråd	Kirkekontoret, Rådhuset	7224 MELHUS
Hølonda menighetsråd	Rådhuset	7224 MELHUS
Melhus menighetsråd	Rådhuset	7224 MELHUS
Melhus kirkelige fellesråd	Rådhuset	7224 MELHUS
Merete Sand Melhus kommune	Melhus kommune Rådhusvegen 2	7224 MELHUS
Jan Tore Vespestad Øystein Flø		

Beretning om menighetsforholdene i Melhus

Flå kirke

Horg kirke

Hølonda kirke

Melhus kirke

med
kort innledning om Melhus kommune

Bispevisitas Flå, Horg, Hølonda og Melhus menigheter 26.11. – 01.12. 19

En kort innledning om Melhus kommune

Navnet Melhus er rik på historie! Melhus er norrønt for midtgården. Kommunevåpenet fra 1979, som viser en knestående bueskytter i gull mot rød bakgrunn, forestiller selveste Einar Tambarskjelve! Hans sagagård ligger på Gimsar (Gimsan). I Melhus finner vi også sagagårder som Gudrun Lundesols Lunde og Toras Rimol. Og på Rimol ble Håkon jarl i følge sagaen drept av trelen Tormod Kark i 995. Bare for å nevne en hendelse fra bygdas rike historie!

Lokalsamfunnet i dag – befolkningstall, utviklingstrekk og særtrekk

I utstrekning er ikke Melhus kommune blant de største i Trøndelag, men med sine 16627 innbyggere (pr 2. kvartal 2019) er Melhus den femte største i folketall i Trøndelag. Og folketallet vokser. I 2018 ble det født 167 nye verdensborgere og meldt 108 dødsfall. Det forventes at innbyggertallet i kommunen vil stige til 18400 i 2030, og nærmere 20 000 i 2040 (middels vekst).

De største gruppene av innvandrere eller norskfødte med innvandrerbakgrunn i kommunen kommer fra Polen (ca. 300) og Litauen (ca. 180). Kommunen har også bosatt flyktninger med ikke-europeisk bakgrunn, de fleste fra Eritrea og Syria.

Melhus inngår i strategisk næringsplan for Trondheims-regionen, og næringsforeningen er på utkikk etter nye områder med tanke på nyetableringer. Både Skaun, Malvik og Trondheim er «konkurrenter» til Melhus. Viktig infrastruktur som jernbane og E6 går tvers gjennom kommunen. Sentral beliggenhet, gode kommunikasjonsforbindelser og umiddelbar nærhet til Trondheim gjør kommunen til en attraktiv jobb- og bostedskommune for hele regionen.

Kommunesentret med rådhuset og kommuneadministrasjonen ligger på tettstedet Melhus i nedre Melhus, i nordenden av kommunen. Ca. 8000 bor i de sentrumsnære områdene. Melhus kirkekontor er også plassert på tettstedet. Under forrige visitas ble det uttrykt sterkt ønske fra de kirkelig ansatte om samlokalisering for alle. Samlokaliseringen fant først sted i 2015.

Melhus kommune har hele sju tettsteder, fire sokn og fire soknekirker: Horg sokn med tettstedene Hovin og Lundamo, Flå sokn med tettstedet Ler, Hølonda sokn med tettstedene Korsvegen og Gåsbakken, og Melhus sokn med tettstedene Kvål og Melhus. Det bygges og planlegges for utbygging i de sentrumsnære områder på Melhus, og det er avsatt arealer for boligbygging både på Hovin, Lundamo, Ler, Kvål og Korsvegen, slik at alle menighetene kan påregne befolkningsvekst. Ny arealplan for kommunen vil foreligge om 3-4 år.

Kort om skoler i Melhus

Til tross for en viss befolkningsvekst, vil det ikke bli bygd flere barne- og ungdomsskoler. Skolene blir nærmere presentert under hver menighet.

Ut over grunnskolen har Melhus to videregående skoler, og to folkehøgskoler. Melhus videregående skole ligger i nedre Melhus. Skolen har både studiespesialisering og et bredt yrkesfaglig studietilbud, og har i dag ca. 560 elever. I tillegg kommer Øya videregående skole på Kvål med plass til ca. 180 elever. Fra og med høsten 2017 har denne skolen også hatt en fullt utbygd avdeling for ungdomsskoleelever, med plass til i alt 65 elever. Skolen er privat og drives av Normisjon.

Begge folkehøgskolene ligger i nedre Melhus: Trøndertun på Gimse, eid av Gauldal høgskolelag, med plass til 150 elever, og Rødde på Rødde, eid av Norsk Luthersk Misjonssamband, med plass til 100 elever.

Kommunestyrets sammensetning etter valget

I valgperioden 2015 – 2019 var det Arbeiderpartiet som styrte kommunen, med varaordfører fra Høyre. Etter årets valg er det Senterpartiet som overtar ordførervervet og skal styre sammen med Høyre og Melhuslista. Mandatfordelingen er slik: SP 11, AP 10, H 4, Melhuslista 4, FrP 2, KrF 2, SV 1, MDG 1, Rødt 1 og Pensjonistpartiet 1.

Medlemskap i Den norske kirke

Hele 84 % av innbyggerne i Melhus tilhører Den norske kirke. 5,8 % er registrert som medlemmer i andre tros -og livssynssamfunn. Melhus er delt i fire sokn, med hvert sitt menighetsråd.

Medlemmene fordeler seg slik Melhus: 8026, Horg 2953, Hølonda 1434 og Flå 1098 (alle tall fra 2018).

Tilsatte med bispedømmet som arbeidsgiver:

- Øystein Flø, prost i Gauldal
- Merete Sand, sokneprest 100 %
- Kjell Arne Morland, sokneprest 100 %
- Jan Tore Vespestad, prestevikar 100 % (pr i dag går 20 % av stillingen til utdanning til prestedtjeneste)

For øvrige tilsatte vises det til kirkevergens beretning.

Beretning om menighetsforholdene i Melhus menighet

Melhus kirke

Melhus kirke er soknekirke for 8000 medlemmer, og et «annerledes» hus for alle innbyggerne i Melhus. Det er mange mennesker innom kirka i løpet av ei uke.

Melhusbyggen er stolt av kirka si – en vakker korskirke i stein, innviet i 1892! Og stedet den står på, er et gammelt helligsted! Sannsynligvis også fra førkristen tid. En antar at den første kirka ble reist på stedet en gang mellom år 1180 og 1200. Det vil si at den ble bygd samtidig med de store byggearbeidene på Nidarosdomen. Gammelkirka bar preg av at den var bygget i en overgangstid mellom romansk og gotisk stil, slik at begge stilartene kom til å prege den. Og kirka var stor – den kunne romme 500 mennesker.

Etter hvert ble denne kirka i så dårlig forfatning at den ble revet, og ny kirke ble bygd på samme sted. Portalene i den gamle kirka er med i den nye. På portalen i døra til prestesakristiet skal det være steinhoggermerke. Også en del av materialene fra middelalderkirka ble gjenbrukt i bygginga av nåværende kirke. Den vakre altertavla i tre fra 1646 samt prekestolen i samme stil ble også med over i den nye. Slik sett er det mye kontinuitet mellom gammelkirka og nykirka. Jo, melhusbyggen har grunn til å være stolt av kirka si. Kirka har også fått tilnavnet Gauldalskatedralen.

Som sagt er det mange som er innom Melhuskirka i løpet av ei uke. I tillegg til gudstjenester og kirkelige handlinger brukes kirka til både konfirmantundervisning, dåpsamlinger for foreldre, og større og mindre konserter.

Konfirmantundervisningen holder til under galleriene. Under nordre galleri er det plassert sammenleggbare bord. Der er det også innredet en «barnekrok», som først og fremst er i bruk under gudstjenestene. Gudstjenesteutvalget har påbegynt et arbeid for å få på plass et alterskap eller «barnealter» i dette området i kirka. Under galleriet i sør er det satt inn bord som brukes ved kirkekaffe.

Nytt orgel!

Et av spørsmålene ved forrige visitas var om Melhus kirke skulle få nytt orgel, eller satse på restaurering. Kirkelig fellesråd gikk for nytt orgel! Arbeidet ble utført av det tyske orgelbyggfirmaet Kuhn. Det nye orglet ble innviet 1. pinsedag 4. juni 2017. Orglet har 27 register, men det er mulig å bygge ut til 35 register. Menigheten er godt fornøyd med orglet. Etter forrige visitas ble også kantorstillingen utvidet fra 70 % til 100 %.

Gudstjenesteliv og gudstjenesteordning

Lokal grunnordning for Melhus sokn ble vedtatt 26.9.2012 (se vedlegg: *Lokal grunnordning for Melhus sokn*).

Vedrørende pkt. K «Retningslinjer for årsplanen» er det foretatt noen justeringer. Årlig gudstjeneste på hhv Rosmælen bedehus og Brekkåsen skole er avviklet, mens det derimot er opprettholdt på Øie Grendahus på Øysand. De siste par årene har heller ikke menigheten avholdt gudstjenester på Melhus bedehus. Dette har blant annet sammenheng med at flere gudstjenester i kirka har hatt fokus på trosopplæring, og en ønsker å bruke kirka til det.

I følge gudstjenesteordningen skal det være gudstjeneste tre av fire søndager i Melhus kirke.

Ønsket om å feire gudstjeneste hver søndag har blitt tatt opp på flere årsmøter i menigheten og ved andre anledninger. Det ble derfor tatt initiativ til å iverksette et forsøk med gudstjeneste i Melhus kirke hver søndag med unntak av i sommerferien (se vedlegg: *Forslag om gjennomføring av forsøk med endret gudstjenestefrekvens i 2019*). Ordningen videreføres også våren 2020. Det tas sikte på å evaluere ordningen i løpet av våren 2020. Ordningen har også medført endringer for de andre menighetene i kommunen. Å feire gudstjeneste hver søndag gjør det mulig for menigheten å følge hele kirkeåret, og gir rom for å understreke særpreget ved kirkeårstidene og enkeltsøndager på en langt bedre måte – samtidig som det er «nok søndager» til å la ulike trosopplæringstiltak få den plassen de skal ha i gudstjenesteplanen.

En frivillig medarbeider sørger for å skaffe frivillig tekstleser og kirkeverter til så godt som hver gudstjeneste, og sørger også for at noen tar hånd om kirkekaffe til de fleste gudstjenestene. Kirkekaffen er godt innarbeidet i menigheten. Fellesskapet med prat og mat rundt kaffekoppen er viktig for mange gudstjenestedeltakere, og en mulighet for nye til å bli bedre kjent i menigheten.

Menigheten har eget gudstjenesteutvalg som har jevnlige møter. Som nevnt, er det igangsatt et arbeid med å skaffe et barnealter. Videre vil gudstjenesteutvalget legge fram forslag til justeringer for hovedgudstjenester, både ut fra KM 05.2/19, og ut fra egne erfaringer med ordningen.

Dåp

Andelen av de som velger dåp er fortsatt høy, selv om tendensen er fallende. Dåp forrettes som hovedregel i menighetens hovedgudstjeneste. Gudstjeneste hver søndag gir også rom for flere gudstjenester uten fokus på barnedåp.

Det siste året har det vært gjennomført felles dåpssamling ca. en gang pr måned for alle dåpsforeldre i de fire menighetene. Prestene som skal forrette dåp i de kommende gudstjenester, er til stede på samlingene. Hvert dåpsbarn i vår menighet får et lite innrammet bilde med teksten *Kjære Gud jeg har det godt* som en hilsen fra menigheten, og hver fadder får en fadderhilsen.

De fleste gudstjenester forrettes med nattverd, også gudstjenester med mange dåp.

Trosopplæring

Menighetene i Melhus fikk tildelt trosopplæringsmidler i 2011, med til sammen 1,3 årsverk. Det er nå justert til 1,4. Menighetspedagog ble tilsatt i 100 % stilling i 2011 og innehar stillingen også i dag. Det har vært fint med tanke på oppbygging av tiltakene og kontinuiteten i arbeidet – som babysang, dåpshilsen de første tre årene, 4-årsbok, Barnas påskedag med utdeling av 6-årsbok og *Tårnagenter*.

Det har vært vanskelig å tilsette noen i deltidsstillingen, så den har stått vakant i perioder. Det er spesielt tiltak rettet mot de større barna som ikke har blitt iverksatt. Men menighetens ansatte sammen med frivillige medarbeidere har vært løsningsorienterte slik at for eksempel *Lys Våken* stort sett har blitt gjennomført hvert år. I september 2017 ble det også tilsatt menighetspedagog i deltidsstillingen.

Menigheten har eget trosopplæringsutvalg. *Detaljert trosopplæringsplan er innsendt bispekontoret.*

Melhus menighet har ingen tiltak for kontinuerlig arbeid for barn eller unge i regi av menighetsrådet eller ansatte som for eksempel søndagsskole, barnekor, klubb, tweens arbeid o.l.

Konfirmanter

Antallet unge som velger kirkelig konfirmasjon varierer noe (se statistikk for de siste fem årene). 92 har startet undervisning denne høsten. Det er 74 % av alle døpte. Kateketen har ansvar for organiseringen av konfirmantene og det meste av undervisningen. I tillegg har sokneprest i Hølondaansvar for undervisningen av en av gruppene. Kateketen har ansvar for praktisk tilrettelegging og deltar på begge konfirmantleirene (dekker alle fire sokn). Kateketen orienterer jevnlig menighetsrådet om arbeidet. Konfirmantarbeidet drives etter de sentrale retningslinjene, og det brukes ferdiglagde opplegg. Inneværende konfirmantkull kunne velge mellom seks forskjellige opplegg: Delta-, Musikk-, KRIK-, Speider-, Global- og MUV-konfirmant.

Nytt for dette kullet er et samarbeid mellom Dnk og menigheten MUV (tilknyttet Normisjonen) på Melhus. 14 konfirmanter følger undervisning som i hovedsak blir gitt av pastor på MUV.

Den største utfordringen for konfirmantarbeidet er å få nok frivillige ungdomsledere på leirene, og ellers frivillige voksne ved ulike type arrangementer.

Kirkemusikalsk virksomhet

Koret *Jubilate Deo* ble startet i 2018. Det består av rundt 10 medlemmer under ledelse av kantor. Koret har medlemmer fra flere av menighetene i Melhus og deltar på gudstjenester i alle menighetene i prestegjeldet, på sykehjemmene og ved konserter. Det er et mål å få flere medlemmer.

Menigheten v/kantor fikk i 2018 tildelt midler fra Opplysningsvesenets fond «for å utvikle det musikalske uttrykket» på gudstjenestene. Kantor deltar også i undervisningen av musikk-konfirmantene.

Det avholdes mange konserter i Melhus kirke. Kantor er involvert i planlegging og gjennomføring i mange av dem.

Det arbeidedes med å ferdigstille en kirkemusikalsk plan.

Samarbeid med barnehagene i menigheten

Barnehagene blir invitert til julesamling i kirka. Det er kateketen som alene har ansvaret for dette arbeidet. Det er godt oppmøte! Kateketen er lei for at stillingen ikke gir rom for å besøke/invitere barnehagene til påskesamling.

Samarbeid med skolene

Det er fire barneskoler i menigheten, Rosmælen, Høyeggen, Brekkåsen og Gimse, samt Gimse ungdomsskole. Rosmælen, Høyeggen og Gimse ungdomsskole deltar på skolegudstjeneste før jul. Brekkåsen kommer til kirka annethvert år. Gimse barneskole følger en variert 6-års plan hvor skolen hvert år møter ulike høytider/tema på gudstjenestene. Øya ungdoms- og videregående skole har også lagt både jule- og påskekudstjeneste til Melhus kirke. Det er prestene som har ansvaret for kontakten med skolene og gjennomføring av gudstjenestene i samarbeid med elever og lærere.

Planen som foreligger for samarbeid mellom menighet og skole, bør gjennomgås og oppdateres.

Diakonien i menigheten

Menighetene i Melhus kommune har diakon i 100 % stilling. Diakonen har ansvar for gjennomføring av månedlige treff i alle de fire menighetene. Treffene i Melhus menighet skjer på Melhus bedehus. En gang i året flyttes treffet til kirka, og det arrangeres «Eldres kirkedag». Diakonen deltar også på gudstjenestene på Diakonens dag og minnegudstjeneste Allehelgenssøndag.

Institusjonen Buen helse- og velferdssenter på Melhus er kommunene største sykehjem, med mange ulike avdelinger og boformer. Omsorgsboliger inngår også i boligkomplekset. Her avholdes andakter hver 14. dag på henholdsvis skjermet avdeling og i peisestua, som er åpen for alle. I peisestua er det også gudstjeneste lille julaften og skjærtorsdag. Diakonen og prestene har turnusordning med andaktene.

Diakonen har i mange år organisert juleinnsamling av penger og gaver til personer/familier med dårlig råd. Arbeidet startet opp som et samarbeid mellom diakonien og frivillighetssentralen. Frivillighetssentralen trakk seg ut av arbeidet for flere år siden, men menigheten har fortsatt virksomheten. Alle i kommunen kan søke om bidrag. De siste par årene har også diakonen tatt ansvar for matutdeling til familier gjennom året. Det berører også alle menighetene.

Melhus har diakoniuvalg og mange frivillige medarbeidere som gjør en stor innsats.

Diakoniplan, revidert i 2019, er vedlagt.

Menighetens misjonsengasjement

Menigheten har avtale med NMS om å støtte arbeid i Etiopia (tidligere kalt Diakoni og bistand i Etiopia).

Normisjonen, Misjonssambandet, Israelsmisjonen og NMS har alle arbeid i soknet, men det drives ikke systematisk samarbeid mellom menighetsrådet og noen av organisasjonene, men det forekommer samarbeid om enkeltarrangement.

Annet som menighetsblad, informasjonsvirksomhet, gruppevirksomhet o.l.

Menighetene utgir i samarbeid menighetsbladet «Helg i bygda» med 4 nummer i året. Det er eget styre og redaksjon for bladet. Menigheten har egen internettside som oppdateres jevnlig. Det finnes flere bibelgrupper i menigheten som har utspring i privat initiativ, og som har eksistert i mange år.

Økonomi

Menigheten har ofring til egen virksomhet ved ca. halvparten av alle ofringene i kirka. I 2017 kom det inn kr 95 094 til egen virksomhet, og i 2018 kr 121 819. Menigheten har ikke egen givertjeneste eller fonds til driften. Pengene som betales for meditasjonsspill ved gravferder, disponeres av kantor til kirkemusikalsk virksomhet. Av menighetens offerpenger til egen virksomhet brukes en god del til å støtte diakoni, konfirmantarbeid, kirkemusikalsk virksomhet og trosopplæringstiltak som faller inn under menighetens regnskap. *Melhus regnskap AS* tar hånd om all regnskapsføring, og kun menighetsrådets leder og nestleder har anvisningsfullmakt.

Satsinger og utfordringer for menigheten framover

Gudstjenestearbeid

Gudstjenesten er menighetens pulsslag. Dette må gjenspeiles i forberedelser og tilrettelegging for gjennomføringen. Mål: Flere på hver søndagsgudstjeneste!

Vi må arbeide med å ivareta gode tradisjoner og samtidig satse nytt og friskt med for eksempel å la ulike musikalske uttrykk berike gudstjenesten. Lokale grunnordninger må revideres/justeres.

Forsøket med endret gudstjenestefrekvens skal evalueres. Resultatet vil legge føringer for omfanget av det videre arbeidet.

Personal

Menighetskontoret er felles for alle menighetene. Ut over kirkeverge i 100% stilling, og menighetssekretær i 80% stilling, har menighetskontoret kontorfullmektig i 40 % stilling. Denne stillingen «oppjusteres» ved fortløpende vedtak, finansiert av disposisjonsfondet. Det har vært reist forslag om økt permanent stillingshjæmme under budsjettforhandlingene i kommunen, uten at dette har nådd fram. Stillingsinnehaver ønsker større stillingsbrøk.

Prestegjeldet har kateket i 50 % stilling. Stillingsinnehaver har ikke ønsket større stillingsbrøk. Men behovet for økte ressurser innenfor undervisning er sterkt til stede. Kateketressursen bør være minimum 100 %. Før ny kirkeordningslov sto Melhus for tur til hel «statlig kateket».

Prestegjeldet har diakon i 100 % stilling. Det diakonale arbeidet i menigheten(e) er godt. Det frivillige diakonale arbeidet i hele prestegjeldet anslås å utgjøre flere årsverk. Det jevne arbeidet drives opp mot sykehjemmene og eldre i menigheten(e). En styrking av diakoniressursen vil kunne nå flere aldersgrupper i menigheten(e). Presteressursen i hele Melhus er 3 stillinger. Arbeidspresset er stort.

Kontor, undervisning og diakoni er budsjettmessig fellesrådets og dermed kommunens ansvar. Prestetjenesten bispedømmets ansvar. Kan vi se for oss en mulighet for «spleis» for en ny hel stilling?

Samarbeidet med barnehager og skoler

Dersom vi ønsker å være noe mer enn «julekirke» for barnehagebarn og elever i grunnskolen, krever det nytenkning rundt samarbeidet. *Planen som foreligger for samarbeid mellom menighet og skole, bør gjennomgås og oppdateres.*

Samarbeidet med helse- og omsorgssektoren

Hvordan være til stede på sykehjem og for institusjonsbeboere nå og framover?

Vi ser fram til en bedre formalisering rundt samarbeidet, helst nedfelt i forpliktende avtaler.

Kirkebygget

Det pågår nå utvendig restaurering av veggene og tetting av tak i kirka. Arbeidet har avdekket store skader. Innvendig er fuktskadene svært synlige. Spesielt synlig er det over altertavla og i dåpssakristiet og prestesakristiet, hvor murpussen også har falt ned i store biter.

Dåpssakristiet tjener også som «kjøkken», og for oppbevaring og rengjøring av nattverdutstyr. Prestesakristiet er i sin nåværende forfatning ikke egnet for å invitere folk til samtaler. Sanitærforholdene er kummerlige. Toalettene har ikke universell utforming og tilfredsstillende ikke dagens forventninger om standard. Kirka har oppfinnsomme, men ikke gode løsninger for oppbevaring av kirketekstiler og annet nødvendig utstyr. Vi trenger gode og permanente løsninger for oppbevaring. Belysningen er langt fra optimal hverken i koret eller i kirkerommet eller under galleriene. Det er slett ikke godt arbeidslys!

Menighetsrådet har vært med på «omvisning» i kirka, og det er kastet fram flere ideer med tanke på kortsiktige løsninger rundt «småting». Vi avventer at utvendig restaurering ferdigstilles. Da må det utarbeides en helhetlig plan med sikte på innvendig restaurering/oppgradering både av kirkerommet, sakristiene og toalettforholdene. Dette vil være en omfattende og krevende prosess, men det er viktig å komme i gang. På kort sikt håper vi at rommet over prestesakristiet kan settes i stand slik at vi får sårt tiltrengt lagringsplass. Vi som har kirka og kirkerommet som arbeidsplass, ser fram til utbedringer som også vil glede alle brukere av kirkebygget

Fra statistikken de siste 5 år

	2014	2015	2016	2017	2018
Ant. gudstj. totalt	70 11316	71 11370	70 10597	69 11093	66 9963
Totalt ant. til stede gj.snitt	161	160	151	166	151
Døpte *	83	91	90	71	77
Konfirmanter		117 (82 %)	79 (73 %)	108 (92 %)	97 (81 %)
Vielser	10	19	9	13	11
Gravferd	55	56	52	47	52
Innmeldte /utmeldte	3 22	3 20	10 64	2 19	6 18

* Her har vi gått inn i medlemsregisteret og sett antallet døpte for hhv 2014 osv. som er bosatt i sognet pr i dag.

Konfirmanter: 2019: 82 (75 %), pr i dag 92 (74 %) som skal konfirmeres 2020.

Melhus, 22. oktober 2019

Merete Sand
sokneprest i Melhus
sign

Helge Bjørn Bæverfjord
leder Melhus menighetsråd
sign

Til bispevisitasen i Melhus 26. nov til 1. des 2019

Beretning om menighetsforholdene på Hølonda

Lokalsamfunnet Hølonda

Hølonda er den nest minste av de 4 kommunene som slo seg sammen til storkommunen Melhus. Det bor ca 2000 i soknet, nesten alle medlemmer av Den norske kirke. Bygda er tredelt: Størst er *Korsvegen* med barnehager, barneskole, ungdomsskole, helseheim, bank og butikk. Her står Korsvegen bedehus. Lenger sør ligger *Gåsbakken* med barnehage, barneskole og butikk. Her står Gåsbakken misjonshus, og Hølonda kirke er like i nærheten. Imellom ligger *Jåren* som ikke har noe ”sentrum”. Her står den gjenoppbygde Kolbrandstad stavkyrkje.

Jordbruk er hovednæringen i bygda, men det er stadig flere som pendler til arbeid i Trondheim og andre nabobygder. Det er flere unge familier som etablerer seg i bygda, slik at den ikke er truet av fraflytting med det første. Folketallet er heller forventet å stige noe framover, etter hvert som nye boliger bygges..

Gudstjenesteliv

I Hølonda kirke var det gudstjeneste annenhver søndag og tredje hver søndag om sommeren. Fra nyttår 2019 er dette endret til at det bare er gudstjeneste hver tredje helg hele året, for at man skal kunne ha gudstjeneste hver søndag i Melhus. De fleste forordnede gudstjenestene er i Hølonda kirke, en hvert år er i Korsvegen bedehus, en i Kolbrandstad stavkyrkje (inntil 2018 var det to der også) og en på Skjærtorsdag i Gåsbakk misjonshus med festsamvær etterpå. I tillegg er det sportsgudstjeneste påskelørdag ved gapahuken ved Morsjøen, 4 km innover i de flotte skiløypene.

Gudstjenesteframmøtet har vært synkende de 12 årene siden forrige visitas.

* Det var 2165 til kirke ved gudstjenester i 2006, altså et gjennomsnittsfram møte på 71,5.

* I 2018 var antallet sunket til 2021, men pga. annet gudstjenestemønster blir det nå bare et gjennomsnitt på 54+ pr gudstjeneste

(Fra 2005 har gjennomsnittet vært: 69 – 73 – 72 – 80 – 68 – 67 – 68 – 75 – 79 – 61,5 – 64 - 55).

Nattverddeltagelsen har også vært synkende.

* Helt fram til 1998 gikk 20 eller flere til nattverd i Hølonda kirke i gjennomsnitt hver gang det var nattverd.

* I 2006 var tallet sunket til 15.

* I 2017 var antallet 11+.

Det betyr at kjernemenigheten fortsatt minker i forhold til det den var for 12 år siden. Den er nesten blitt halvert på 20 år, fordi trofaste kirkegjengere er dødd ut eller flyttet. Det er en utfordring når vi nå trenger mange frivillige til å gjøre en innsats i den nye trosopplæringen!

Vandrenattverd med utdeling nede ved lysgloben brukes ofte, for at det ikke skal bli så synlig hvem som går til nattverd, og det er nok en hjelp for mange.

Det er en ordning med kirkeskyss som fungerer bra, selv om få benytter seg av tilbudet. Kirkevertskap går på omgang i menighetsrådet, og noen av dem er også tekstlesere når de tjenestegjør, til avlastning for klokkeren. Det er nå mange år siden ordningen med et korps av leke tekstlesere ble oppgitt, fordi man ikke klarte å skaffe folk.

Et gudstjenesteutvalg var aktivt en periode for femten siden, men for tiden er drøftingen av gudstjenestelivet lagt inn i menighetsrådet som et viktig satsningsområde.

Kirka er godt besøkt på julaften og konfirmasjoner. Inntil i fjor også på 17 mai, for da sang barnegospelen i gudstjenesten. Når de sluttet å komme i år, ble kirkebesøket mer enn halvert ned til 50 personer. Det som redder kirkebesøket for tiden, er barnedåper, konfirmantarbeidet og gudstjenester med trosopplæringstiltak. Det ble noen år forsøkt å invitere 50-åringene til markering, men det slo ikke an og ble avsluttet. Menighetssangen har i alle år vært svært god på Hølonda, men er nå blitt ganske avhengig av at bestemte personer som kan salmer og tør å synge, er til stede.

Kirkelige handlinger

Dåp: I beretningen fra 2007 ble det skrevet at dåpsprosenten var 93% av de som bor i bygda. Nå er den blitt vanskeligere å beregne, men det ser ut til at den de siste to årene har sunket ned mot 70%. Dermed har vi den samme urovekkende tendensen her som ellers i landet.

Vi har dåpssamtaler før hver dåp, inntil 2017 som oftest ved hjemmebesøk. Nå er det fellessamlinger for dåp i alle kirkene en gang i måneden. Vi deler ut en egenprodusert dåpsbok som er tilpasset forholdene i Melhus prestegjeld. Som gave ved dåpen får også alle barn en kveldsbønnplakat med bilde av kirken til å henge over senga, og de får dåpskluten som er produsert i misjonsarbeidet på Madagaskar..

Konfirmasjon: Konfirmasjonsundervisningen har de siste 14 årene vært holdt utenom skoletiden. Antallet har variert mellom 10 og 25 konfirmanter, noe som først og fremst er avhengig av størrelsen på årskullet. Men noen år har det vært mer innslag av frikirke-ungdom

og innvandrere-ungdom, og i noen kull er det bevisst humanistiske konfirmanter som får flere med seg. I 2019 var antallet 10, noe som var den laveste prosenten vi har hatt: 71%. I år har det startet opp hele 27 konfirmanter, noe som er gir den høyeste prosenten på mange år: 94%.

Vi bruker kirken om høsten og bedehuset om vinteren. Dette er ugunstig for prestens arbeidstid, men fungerer godt for konfirmantene. Hver høst arrangeres også fest for *50-årskonfirmantene*, med gudstjeneste, fotografering og middag på Eidskroa eller Gåsbakk misjonshus etterpå.

Vielser: Det har variert svært mye hvor mange vielser det har vært i Hølonda sokn hvert år, hvorav ofte 1-2 hvert år i stavkirka. I år ser det ikke ut til å bli noen, mens det i fjor var hele 7 vielser! I gjennomsnitt har det vært 3,6 kirkelige vielser i året de siste ti årene. (Det er betydelig mindre enn gjennomsnittet fra 2000-2009 som var 6,0, og også lavere enn gjennomsnittet fra 1990-1999 som var 4,6. Det er umulig å vite om nedgangen skyldes at samboerskapene varer lengre enn før, eller om flere vier seg borgerlig.)

Gravferd: Med et eller to unntak de siste årene, blir alle som dør på Hølonda jordfestet i kirkelig regi. Dette er den kirkelige handlingen som står sterkest i bygda, og det er ingenting som tyder på at det vil endre seg i nær framtid.

Kirkelig og organisasjonsarbeid i menigheten

Det drives ikke noe fast arbeid for ungdom og voksne i regi av menighetsrådet for tiden. I regi av organisasjonene drives følgende arbeid for voksne:

Faste møter annenhver onsdag skiftevis på de to bedehusene. Det er Misjonssambandet og Normisjon som samarbeider om dem, og det møter også opp både pinsevenner og frikirkefolk som bor i bygda. Et fint fellestiltak som samler 15-20 i gjennomsnitt på møtene.

Ellers er det i gang ei bibel-/bønnegruppe med folk fra Hølonda som har funnet sammen på privat basis.

Barne- og ungdomsarbeid

Fra 2006 ble det blåst liv igjen i et aktivt arbeid for skolebarn, i det som heter *Hølonda barnegospel*. Det har hatt høy kvalitet og har fått mye moderne utstyr. Det har i mange år samlet opptil 40 barn til øvelser, opptredener og julefester. Sist år ble ansvaret overdratt til en nye personer for dette koret, og nå er det fra barn fra 5 år. De to som var drivkrefter før, begynte arbeid med et *ungdomskor*, som foreløpig bare har 4 motiverte jenter. De synger nå på kirkens arrangementer tre ganger i løpet av høsten 2019.

Ellers er det faseprogrammet i trosopplæringen som utgjør satsningen for barn og unge. Det er utarbeidet en plan som har følgende hovedelementer:

- **Babysang** har fått et stort oppsving i 2019 med hele 9 barn til stede. Dette arbeidet har gått i bølgedaler, alt etter hva mødrene i fellesskap bestemmer seg for. I lange perioder har det hatt en tilslutning av 5-6 faste og tilsvarende antall innom et par ganger hver. Det har vært viktig for menighetspedagogen å bli kjent med mødre her, slik at det er lettere å ta kontakt senere i trosopplæringen. Nå i høst har det vært vanskelig å få med mange nok til at de kan starte.

- **4-årsbok** bli delt ut på en gudstjeneste til mellom 70 og 80% av kullet hvert år. Mer enn halvparten av dem kommer til samling i forkant.

- Barnehagebarn på **Eldres kirkedag i juni** Der møter det fram 15- 16 barn fra barnehagene til en samling i forkant, og på en kirkekaffe der Sanitetsforeningen serverer mat i samarbeid med diakoniutvalget, synger de sanger for de eldre, før de eldre har sin gudstjeneste etter at barna har dratt. Fint samarbeid med barnehagene.

- **6-årsbokutdeling** i gudstjeneste sliter mye mer med en prosent som varierer fra 22% til over 60%. Halvparten kommer til samling i forkant, selv om den i 2018 måtte avlyses pga. for liten påmelding.

- **Legobyggekveld** i november for **6-8** av 7-åringene, noe som er oppmøte på 40-50 %

- **Utdeling av NT** til elever på 5. trinn lysmessen i desember, og da kommer ca 1/3 der. De fleste andre får den utdelt etter skolegudstjenesten to uker etterpå.

- **Tårnagenter** arrangeres annet hvert år for to årskull. Det møter fram fra 6-10 barn, noe som er mellom 30 og 50% av kullet.

- **Lys våken helg** arrangeres hvert annet år i februar/mars. Det møtte fram 9 barn i 2018, noe som er en oppslutning på 26 %. I 2016 måtte den avlyses pga for liten påmelding.

- **Pilegrimssamlingen** for 8.trinn har vist seg svært vanskelig å plassere en lørdag i nærheten av pinse. I 2018 forsøkte vi å plassere den på fredag 25 mai, og det kom 3 motiverte jenter. Det opplegget vi har, fungerte svært fint, og det er all grunn til å satse videre på det, men det ble ikke fulgt opp i 2019 pga. permisjon for menighetspedagogen

- **Høstfest for ungdom** for opp mot 32 ungdommer fra 8-9 trinn og 1-2 Vgs, Vi inviterer til leker og grilling, og en konsert i kjellerlokalene til Ungdomsklubben ved ulike artister. Det er også et innslag av trosopplæring i løpet av kvelden. Fint samarbeid med ungdomsklubben.

- **Medarbeiderkurset** som arrangeres sammen med de tre andre menighetene i Melhus og 4 andre prestegjeld i Trondheim, har sjelden deltagere fra Hølonda, bare 1 person de siste årene. Han er til gjengjeld fremdeles med som med-leder på arrangementer.

Det er særlig to utfordringer for dette arbeidet:

- Det ene gjelder *kollisjoner* med arrangementer i *idrettslagets* mange avdelinger. Noen ganger har det vært mulig å endre såpass på tidspunktene for våre arrangementer at barna har kunne være med på begge. Det er umulig å forutse kollisjonene når våre planer legges lang tid på forhånd, mens idrettslagene ofte bestemmer seg bare noen uker i forkant..
- Det andre stikker dypere, og gjelder det faktum at *foreldre flest ikke har syn for at det er viktig for barna deres å få kristne impulser jevnlig i oppdragelsen*, de er tilfreds med at barna engasjerer seg i skole, idrett og kultur etter egne ønsker. Vi utarbeidet et eget hefte for å inspirere til å se dette som et særegent ansvar som ikke kan dekkes på andre måter, men da vi i to år inviterte til kurs for foreldre, faddere og besteforeldre, meldte det seg bare én fra Hølonda. Hun var av dem som uansett ville engasjere seg, og er nå aktiv i Hølonda barnegospel. Menighetspedagogen opplever ofte at når påmeldingen er dårlig innen fristen, er det mange av dem som blir glade for en påminning via SMS eller Messenger, og melder på i siste liten. Men bevisstheten om at det er så viktig at man melder seg på i tide, er altfor sjelden til stede.

Samarbeid med barnehager og skoler

Samarbeidet med *barnehagene* består i at de inviteres til julesamling i kirka to uker før jul. Det er kateketen som står for den, og alle barnehagene møter fram. Vi har også samarbeid med barnehagene for 5-åringene, se ovenfor.

Kirke-skole-samarbeidet har egen plan:

- Besøk i kirke skjer i 2 eller 3 klasse, og i 8 klasse med ulikt program hver gang. Dette fungerer godt på Korsvegen barneskole og U-skole, men variabelt på Gåsbakken skole. (8 trinn sykler til kirken i juni hvert år, mens skyssutgifter gjør at vi slår sammen 2 og 3 trinn til kirkebesøk annet hvert år.
 - Det er blitt slutt på at kateketen får besøke elevene på 5.-trinn i forkant og etterkant av utdeling av NT i kirken. Innbydelsene må vi derfor sende ut selv, og vi har ikke fått noe opplegg for bruk av den gaven som omtrent 90% av dem fremdeles får. Det burde vi utarbeide.
 - Skolegudstjeneste for *barneskolene* skjer i kirken et par dager før juleavslutningen hvert år. Den er forberedt sammen med elever fra de to barneskolene etter turnus annet hvert år.. Gudstjenesten er felles, mens forberedelsene skjer på den ene av skolene etter tur.
- Ungdomsskolen* inviterer presten til å ha en hilsen på snaut 10 minutter på den juleavslutningen som finner sted på skolen samme dag som barneskolen har sin gudstjeneste i

kirken. Selv om det nå er innført aktiv påmelding til skolegudstjenesten, har ikke det resultert i merkbart mindre frammøte.

Diakonalt arbeid

Menigheten har eget diakoniutvalg som består av diakon, leder og tre medlemmer. De driver et svært aktivt arbeid, hovedsakelig blant eldre, og har mange frivillige medarbeidere. Det er utarbeidet en egen diakoniplan som resulterer i følgende årlige tiltak:

- 10 *treff* på Hølonda helsehus
- 22 *andakter* på Helsehuset med servering og 6 medhjelpere på turnus. Konfirmantene deltar på et av samværene.
- 5 *kirkekjørere* som etter turnus annonseres som personer som kan kjøre til gudstjeneste
- *Diakoniens dag* i kirka med kirkekaffe
- *Eldres kirkedag* i juni i samarbeid med helsehuset.
- *Minnegudstjeneste* i romjula med invitasjon til siste års sørgende familier
- *Besøk til jubilanter* utført av grendekontakter.
- Det stående tilbudet om *sorggrupper* får nesten aldri nok påmeldte.
- Egen *busstur* er blitt nedlagt, men det gis tilbud om å bli med den andre menighetene på felles tur.
- Utdeling av *gavekort til jul*, finansiert av juleinnsamling ved stand og private gaver, bla. fra Hølonda Sanitetsforening.
- *Kirkens Nødhjelp-aksjon* før påske i samarbeid med konfirmantene.

Flere har måttet trekke seg ut fra diakoniutvalget de siste par årene, og det har vært vanskelig å skaffe nye. Det har ikke vært overskudd til mer enn å holde hjulene i gang så godt som mulig.

Musikalsk arbeid

Det er ikke utarbeidet egen plan for kirkemusikalsk virksomhet. Organisten har bare 40% stiling, og det begrenser mulighetene.

- Organisten har ansvar for en konsert/sangkveld i året i kirka, vanligvis i oktober. Det er ofte ganske godt oppmøte på dem.
- ”Vi synger julen inn” er svært populært og fyller kirka hvert år. Ansvaret for den går på rundgang mellom korpset og korene og visegruppene i bygda.
- Det er faste avtaler med de bygdas spille- og syngegrupper og sang til gudstjenester.

- Organisten og et par andre fra Hølonda er blitt med i et felleskor for alle menighetene i Melhus: *Jubilate Deo*. De deltar ved minst to gudstjenester i hver av de fire menighetene i året. Det er nå i funksjon for andre året.
- Organisten har også en årlig sum som kommer fra avgift for meditasjonsspill for gravferdene. Det gir anledning til å ha med også solister på trompet, fiolin etc på viktige gudstjenester, særlig jul, påske og konfirmasjon.

Menighetens misjonsengasjement

Menigheten har knyttet seg opp til Misjonsselskapet når det gjelder misjonsengasjement. Det er tegnet avtale om å støtte opp om et bestemt prosjekt: *Diakoni og bistand i Etiopia*. Det er samme prosjekt som Melhus menighet har. En kirkeofring i året er øremerket prosjektet. Vi har ingen misjonskontakt som aktivt prøver å arbeide for prosjektet. Det finnes Hølonginger som er engasjert i andre prosjekter i Afrika som får mye mer oppmerksomhet i bygda.

Økonomi

Med få unntak tas det opp offer eller kollekt til gode formål ved hver eneste gudstjeneste. Det finnes ei liste som viser hva det er blir ofret til de siste 10 årene, og Menighetsrådet prioriterer ut fra følgende prinsipper:

- Det er viktig å samle inn ikke bare til egne formål, men minst 50% skal gå til formål utenfor bygda.
- Det er viktig å ha noen faste offerformål som går igjen år etter år.
- Det er viktig å spre de siste søndagene mellom mange formål, slik at noen av dem slipper til hvert andre, tredje eller fjerde år.

Siden Hølonda nå får 4 gudstjenester mindre i året, innebærer det antakelig at andelen til menighetens arbeid må økes opp mot 60%.

Den store fordel Hølonda menighet har, er *Ola Løkbakks fond*. Det ble opprettet for 8-9 år siden, og en tredel av avkastningen hvert år skulle tilfalle Hølonda kirke og kirkegård til forskjønnelse og forbedringer. Vi har kunnet søke om ca kr 100 000,- hvert år, og har kunne realisere bl.a:

- Mye kostbart arbeid med å forbedre porter til og stasjoner og anlegg på kirkegården er utført. Planer om ny bod for vinterlagring av benker og utstyr på kirkegården foreligger.
- Årlige tilskudd til blomsterpynt i kirka
- Innkjøp av nytt lydanlegg og korbenker.
- Innkjøp og montering av moderne PC-kanon med lerret på venstre side av kirkerommet. Det gir mange muligheter for visuell kommunikasjon som vi må lære oss å utnytte.

Annet

De fleste høster har vi hatt en *inspirasjonssamling* i kirka etter en gudstjeneste for å informere hverandre om hva som blir viktig neste år. Den finner sted etter en gudstjeneste med kirkekaffe, og samler 10 - 20 frivillige og ansatte. I vinterhalvåret har vi et *årsmøte* etter en gudstjeneste som på tilsvarende vis gi anledning til å drøfte menighetens arbeid. Ellers er det avsatt en pott på budsjettet slik at frivillige kan delta kostnadsfritt på kursdager de vil ha utbytte av. Den benyttes ikke mer enn en gang pr år.

Dugnad på kirkegården i mai er et vellykket tiltak, der ca. 30-50 møter opp for å ta et tak. Menighetsrådet spanderer mat og kaffe, og stemningen er god

Menighetsbladet *Helg i bygda* kommer ut med 4 nummer i året, og er et fellestiltak for de 4 menighetene i Melhus. Hølonda har en representant i styre og redaksjon, og parolen er at det skal være med stoff fra Hølonda i hvert nummer, en gang i året et hovedoppslag.

Mål og visjoner for de neste årene

Det har ikke vært tiden for å utarbeide ambisiøse målsettinger for arbeidet framover. Det gamle menighetsrådet har nettopp gått av, og soknepresten skal bli pensjonist om et tre kvart år. Dermed kommer nye og friske øyne til, og det vil formodentlig ta litt tid før man finner ut hvor arbeidet bør fornyes, og ta de nødvendige grep for det.

Framlagt og godkjent av Hølonda menighetsråd i møte 25 sept 2019

For Hølonda menighet 27 sept 2019

Kjell Arne Morland

Sokneprest

Rapport om menighetsforholdene i Horg

Lokalsamfunnet Horg

Horg har 2953 som er medlemmer av Den norske kirke. Bygda har to sentra. Ett er Lundamo med barneskole, ungdomsskole, sykehjem, butikk og to bensinstasjoner. Her er Lundamo misjonshus og Horg kirke er like i nærheten.

Litt lengre sør ligger Hovin med barneskole og butikk. Her er også Hovin bedehus.

Jordbruk er en av hovednæringene, men det er også mange som pendler til arbeid til Trondheim og andre nabobygder. Det er flere unge familier som etablerer seg på Hovin og Lundamo, slik at det ikke er truet av fraflytting med det første. Folketallet er forventet å stige framover.

Gudstjenesteliv

I Horg kirke har det vært gudstjeneste annenhver søndag (tredje hver søndag om sommeren). I 2019 har vi hatt ett forsøksprosjekt med tredje hver søndag. De aller fleste forordnede gudstjenestene er i Horg kirke. Vi har også noen andre steder som Lundamo Misjonshus og noen friluftsgudstjenester.

Gudstjeneste

Det var 3130 deltakere ved gudstjenestene i 2018. I 2017 var det 3171.

Nattverd

217 kom til nattverd i 2018. I 2017 var det 261.

Kirkeverter har vi i menigheten og det fungerer bra.

Det har vært starta et gudstjenesteutvalg sammen med Flå menighet i 2019. Der har vi hatt ett møte. Gudstjenestelivet og hvordan vi skal få flere folk til gudstjenester er primært satsningsområde.

Dåp

Det var 27 dåp i Horg i 2018 og 26 i 2017. Det har gått noe ned siden de tre foregående år var det over 30.

Konfirmasjon

I 2018 ble 39 konfirmert i Horg. Det var 91% av alle i kullet. De siste 5 åra har Horg ligget på fra 79-94% av hele kullene. Dette synes vi er bra.

Vi har også gudstjeneste der 50-årskonfirmantene blir bedt.

Vigsel

Det ble holdt 3 kirkelige vielser i 2018 mot 4 i 2017.

Gravferd

Det ble holdt 32 gravferder i 2018 mot 26 i 2017.

Kirkelig organisasjonsarbeid i menigheten

Det eneste arbeid rettet mot voksne utenom gudstjenester og på institusjoner er arbeidet gjennom diakoniutvalget.

Organisasjonene har jevnlig møter på Lundamo Misjonshus.

Trosopplæring

Det blir arrangert babysang annenhver uke på Lundamo Misjonshus sammen med Flå menighet.

Det blir sendt ut dåpshilsen til 1., 2. og 3. års dåpsbarn. Det deles ut 4 års-bok og 6 års-bok. Ellers blir det arrangert tårnagenter og lys våken.

Når det gjelder barnearbeidet har vi en barneklubb kalt «Sprell levende» på Lundamo Misjonshus.

Samarbeid med barnehager og skoler

Samarbeidet med barnehagene består i at de inviteres til julesamling i kirka før Jul. Det er kateketen som står for den og alle barnehagene møter fram.

Kirke-skole-samarbeid har egen plan

- Besøk i kirke skjer etter forespørsel fra skolen.
- Besøk i skoleklasse skjer ved kateketen i forbindelse med utdeling av NT i etterkant.
- Det er skolegudstjeneste før jul både for ungdomsskolen og barneskolene.

Diakonalt arbeid

Menigheten har eget diakoniutvalg som består av diakon, leder og seks medlemmer. De driver arbeid hovedsakelig blant eldre og har mange frivillige medarbeidere.

Vedlagt er både diakoniplan og årsmelding for 2018 som gir godt uttrykk av hva arbeidet består i.

Menighetens misjonsengasjement

Menigheten har et misjonsprosjekt på Madagaskar.

Annet

Dugnad på kirkegården på våren er et vellykket tiltak, der mange møter opp for å ta et tak. Menighetsrådet spanderer mat og kaffe og stemningen er god.

«Vi synger Julen inn», er svært populært og fyller kirka hvert år.

Vi har et godt samarbeid med Horg sykehjem på flere måter. Diakonien har sine faste møter der hver 14. dag. Og vi har også videooverføring av alle våre gudstjenester slik at alle beboere der kan sitte på sitt eget rom eller på felles stue og få med seg det som skjer i kirken. Konserter blir også overført og dersom noen av beboerne vil se en vielse så ordner vi det også.

Framtidige behov og planer

Ferdigstilling av minnelund.

Oppussing av dåpssakristiet.

Nytt gjerde mellom kirken og E6.

Nytt toalettanlegg med handicap wc.

Mål og visjoner for de neste årene

Vi ønsker oss en levende kirke. Det er et stort engasjement for vår kirke i bygden, men det er ikke så mange som kommer til gudstjenestene. Vårt mål er at det skal komme flere. Vi vil forsøke med temagudstjenester. Dette vil vi jobbe mere med gjennom gudstjenesteutvalget. Det serverer kirkekaffe etter hver gudstjeneste, noe som vi tror har stor betydning for det sosiale i menigheten.

Har også et mål om at ungdommen skal komme til kirken. Det jobbes med et par ideer i så måte.

Utkast til denne rapporten er skrevet sammen med formann i menighetsrådet, Eli Støland.

For Horg menighet

Jan Tore Vespestad

Prestevikar

Beretning om menighetsforholdene i Flå

Lokalsamfunnet Flå

Flå har 1 098 som er medlemmer av Den norske kirke. Bygda har ett sentrum. Det er blant annet Flå barnehage og skole for 1.-7. trinn og Prix- butikk. Flå kirke ligger også like i nærheten.

Jordbruk er en av hovednæringene, men det er også mange som pendler til arbeid til Trondheim, andre nabobygder og kommuner. Det er flere unge familier som etablerer seg på Ler og i Flå selv om boligprisene er nokså høge. Det planlegges nye byggefelt også i framtida, og folketallet er forventet å stige i tida framover.

Gudstjenesteliv

I Flå kirke har det vært gudstjeneste annenhver søndag (tredje hver søndag om sommeren). I 2019 har vi hatt ett forsøksprosjekt med tredje- eller fjerde hver søndag. De aller fleste forordnede gudstjenestene er i Flå kirke.

Gudstjenester

Det var 1620 deltakere ved gudstjenestene i 2018. I 2017 var det 2009.

Menighetsrådet organiserer kirkeverter og kirkekaffe på alle gudstjenester, og det fungerer bra.

Det blei starta et gudstjenesteutvalg sammen med Horg menighet i 2019. Der har vi hatt ett møte. Gudstjenestelivet og hvordan vi skal få flere folk til gudstjenester er primært satsningsområde.

Nattverd

144 kom til nattverd i 2018. I 2017 var det 156.

Dåp

Det var 6 dåp i Flå i 2018 og 8 i 2017. De 3 foregående år var det 14, 16 og 10. Så antallet har gått ned.

Konfirmasjon

I 2018 ble 15 konfirmert i Flå. Det var 88% av alle i kullet. De siste 5 åra har Flå ligget på fra 88% til 121% av hele kullene. Dette synes vi er bra.

Vi har også gudstjeneste der 50-årskonfirmantene blir bedt.

Vigsel

Det ble holdt 3 kirkelige vielser i 2018 det samme antallet var det også i 2017.

Gravferd

Det ble holdt 12 gravferden i 2018 og samme antall var det også i 2017.

Kirkelig organisasjonsarbeid i menigheten

Det eneste arbeid rettet mot voksne utenom gudstjenester og på institusjoner er arbeidet gjennom diakoniutvalget.

Flå misjonsforsamling av Norsk Luthersk Misjonssamband holder faste møter annenhver søndag på Øya videregående skole. Vi har litt samarbeid med dem.

Trosopplæring

Det blir arrangert babysang annenhver uke på Lundamo Misjonshus sammen med Flå menighet.

Det blir sendt ut dåpshilsen til 1., 2. og 3. års dåpsbarn. Det deles ut 4 års-bok og 6 års-bok. Ellers blir det arrangert Tårnagentsamling og Lys våken.

Når det gjelder barnearbeidet har vi en yngresklubb kalt «Gnisten» på Ler som driver godt.

Samarbeid med barnehager og skoler

Samarbeidet med barnehagene består i at de inviteres til julesamling i kirka før Jul.

Kirke-skole-samarbeid har egen plan

- Besøk i kirke skjer etter forespørsel fra skolen
- Det er skolegudstjeneste før jul for barneskolen.

Diakonalt arbeid

Menigheten har eget diakoniutvalg som består av diakon, leder og seks medlemmer. De driver arbeid hovedsakelig blant eldre og har mange frivillige medarbeidere. De har ikke hatt leder det siste året, og jeg tror de sliter med å få nok frivillige.

Konfirmanter og foreldre er engasjert i den årlige KN-aksjonen- godt organisert av frivillige gjennom menighetsrådet.

Vedlagt er både diakoniplan og årsmelding for 2018 som gir godt uttrykk av hva arbeidet består i.

Menighetens misjonsengasjement

Menigheten har misjonsavtale gjennom SMM i Nepal for Himalpartner. Det tas opp offer til misjonsprosjektet 2-3 ganger i året. Det informeres om misjonsprosjektet i samband med ofringene.

Annet

Dugnad på kirkegården på våren er et vellykket tiltak, der mange møter opp for å ta et tak.

Menighetsrådet spanderer mat og kaffe, og stemningen er god.

«Vi synger julen inn» er svært populært og fyller kirka hvert år. Det arrangeres også salmekvelder 1-2 ganger i året samt en konsert vår eller høst.

Framtidige behov og planer

Stiftelsen «Flå kirkestue» ble startet for ca. 15 år siden. Planen var å bygge et lokale i tilknytning til kirka. Etter noen aktive år med innsamling av midler ved hjelp av blant annet årlige høstaksjoner, ble planene lagt på is og de innsamlede midlene lagt inn under menighetsrådets myndighet for ca. fem år siden- på den betingelse at de kun kan brukes til kirkestue eller tilsvarende formål. I 2018 tok menighetsrådet tak i denne saken igjen og tok et initiativ overfor styret i Flå samfunnshus med tanke på å få omdisponere noen av rommene der til kirkestue. Styret i Flå samfunnshus var meget positive til dette, og det ble gjennomført tre befaringer. Samarbeidet er også forankret i begge styrene. Menighetsrådet ønsker å gå videre med planene kommende år med tanke på å få realisert kirkestue med egen inngang i hovedetasjen på samfunnshuset. Arealet som tenkes til dette formålet tilsvarer vel 50 m² og vil romme et lite kjøkken, garderobe, WC og møterom.

Mål og visjoner for de neste årene

Flå menighetsråd har i inneværende periode jobbet mye med utstyr, inventar og praktiske detaljer i tilknytning til kirka, eksempelvis oppussing av dåpssakristi, praktiske løsninger for prosjektor og lerret, sveilverk til orgelet, ny løper i kirka, hellelegging av inngangsparti til kirka, konfirmantkapper m.m. Vi har også prøvd ut nye liturgiske melodier til bruk i gudstjenesten.

I den kommende perioden ønsker vi derimot i enda sterkere grad å prioritere utprøving av ulike typer arrangement. Vi ser blant annet at konserter og salmekvelder appellerer til en del som kanskje ikke går på vanlige gudstjenester. Vi ønsker også å prioritere bruk av forsangere, kor og musikere på flere av gudstjenestene- særlig rundt høytider, konfirmantjubiläum osv. I tillegg ønsker vi å prøve ut alternative gudstjenester og samlinger på alternative tidspunkt med tanke på å nå ungdommene i bygda. Ønsket er også å få på plass et trosopplæringsutvalg igjen da det kun har vært en trosopplæringskontakt i menighetsrådet den siste perioden.

Det var i mange år tradisjon å arrangere en årlig friluftsgudstjeneste på Kirkflå, det gamle kirkestedet i Flå, men etter flere år med dårlig vær, ble det slutt på dette. I forbindelse med kirkejubileet i år, ble det arrangert utegudstjeneste der, og rådet konkluderte i ettertid at dette har vi lyst til å gjøre til en fast tradisjon igjen.

Vi ønsker også å ferdigstille kirkestua med tanke på å kunne tilby et lokale til dåpsfølger, konfirmasjonsfeiringer, minnesamvær m.m. Vi har også drøftet om et slikt lokale kan egne seg til babysang, treffsted med ulike målgrupper- kanskje i samarbeid med Frivilligsentralen på Melhus siden det pr. dags dato ikke finnes steder å møtes på dagtid på Ler eller i Flå. Rådet disponerer en del innsamlede midler, men det vil også bli behov for en del dugnadsinnsats. Målet er at kirkestua skal bli så godt som selvfinansiert gjennom utleie da det er behov for flere egnede selskapslokaler i bygda.

Utkast til denne rapporten er skrevet sammen med formann i menighetsrådet, Mette Goa Hugdal.

For Flå menighet

Jan Tore Vespestad

Prestevikar

Notat

Til: Nidaros biskop

Kopi: Inge Torset, kirkeverge Kurt Rylandsholm, Sokneprest Merete Sand, Sokneprest Kjell Arne Morland, prestevikar Jan Tore Vespestad

Fra: Prost Øystein Flø

Dato: 19. november 2019

Emne: Kontorvisitas og befarung Melhus, 19. nov 2019

Kontorvisitas og befarung i Melhus, 19. nov 2019

Jeg har gjennomført forberedelse til bispevisitas i form av en kontorvisitas og befarung i Melhusmenighetene 19. nov 2019. Grunnen til at dette ble gjennomført så vidt sent er at jeg hadde ventet på at biskopen skulle oppnevne en setteprost til å gjennomføre befarung ved prostesete. Først nylig fikk jeg beskjed om at jeg måtte foreta dette selv.

Rapportene fra Melhus kirkelige fellesråd og sokneprester/menighetsråd i Horg, Flå, Hølonda og Melhus gir et godt inntrykk av alt det positive som har skjedd i og med og rundt kirkene i Melhus kommune i de 12 årene siden siste visitas. Det er et imponerende menighetsarbeid som utfoldes, med mange nye tiltak, særlig innen trosopplæringen. Også når det gjelder tilstanden og vedlikeholdet av kirkene er det mye å glede seg over. Rapporten fra kirkevergen gir for hver enkelt av de fire kirkene gir en god oversikt over alt som er gjort. Tilsvarende er det listet opp også for hver enkelt av de fire kirkegårdene. Det er tydelig at fellesråd og kommunestyre setter sin ære i at kirker og kirkegårder skal bli godt tatt vare på og framstå som bygg og anlegg som lokalsamfunn og menigheter kan være stolte av. I tillegg til offentlige bevilgninger kommer også en god dugnadskultur, særlig på kirkegårdene.

På bakgrunn av en vurdering av tidsbruken ble det bare foretatt en fysisk befarung i Melhus kirke. Denne ble prioritert fordi det der foregår rehabilitering nå, og fordi det i rapporten fra sokneprest/menighetsråd var uttrykt tydelige ønsker om videre oppgradering/restaurering av kirkerommet, sakristiene og toalettforholdene.

Om vi hadde hatt mer tid hadde det også vært ønskelig med en befarung på Horg kirke, der menighetsrådet uttrykker planer/ønsker om ferdigstilling av minnelund, oppussing av dåpsakristiet, nytt gjerde mellom kirka og E6 og nytt toalettanlegg med handikaptalett. Likeså hadde det vært interessant å få en befarung med orientering om de planene som Flå menighetsråd har for å få til en kirkestue i samarbeid med Flå samfunnshus. Dette får vi komme tilbake til senere.

På befarungen i Melhus kirke deltok foruten kirkeverge Kurt Rylandsholm også sokneprest Merete Sand og kirketjener Leif Idar Skei. Det foregår for tida et omfattende arbeid på Melhus kirke med å fjerne fortidens «synder» i form av betong som har vært brukt til å «reparere» fugene mellom steinene i veggene. Denne «utbedringen» har ført til at fukt i veggene ikke har kunnet slippe ut på utsiden, men har kommet ut på innsiden av veggene i form av saltutfelling og oppsprekking/avskalling av maling. Nå arbeides det med å pirke ut denne betongen og erstatte den med pustende fugemateriale. Som det står i rapporten fra fellesrådet, viste det seg at skadene var mer omfattende enn antatt. Det ble også oppdaget råteskader i treverk. Fellesrådet har søkt kommunen om ekstrabevilgning for å kunne ferdigstille arbeidet med oppussing av fasaden i 2020 og er optimistisk m.h.t. at dette kan gjennomføres, siden dette ligger inne i rådmannens budsjettforslag til kommunestyret.

Kirkevergen gav uttrykk for at når veggene utvendig er utbedret, vil neste prosjekt være å reparere taket. Her håper man å kunne gjenbruke det meste av skiferen, men nytt underlag i form av lekter og strø er nødvendig for å sikre at taket er tett og at det ikke er risiko for at stein faller ned. Videre er planen å utbedre veggene innvendig, fjerne saltutfelling og pusse opp. Før man går i gang med det, må man være sikker på at all fukt har kommet ut av veggen.

Det spesielle med Melhus kirke, slik den framstår i dag, er at det er benker (med rørovner under) i bakre del av kirka og flyttbare stoler i fremste del av kirkeskipet. Dette var det kompromisset som menigheten (menighetsmøtet) landet på for noen år siden, etter en krevende periode med skarp diskusjon. Striden stod mellom dem som ville tilbakeføre kirka til slik den var opprinnelig med de benkene som mange husket fra sin barndom og dem som ville legge vekt på fleksibel bruk av kirkerommet og sittekomfort. De gamle benkene er nå pusset fint opp og har fått løse puter som ivaretar komforten, samtidig som fremre del av rommet kan brukes fleksibelt. På vinterstid er det, på grunn av rørovnene, varmere å sitte i benkene. Det kunne vært behov for en mer moderne punktoppvarming av den fremre delen, eller helst av alle sitteplassene, både stoler og benker, slik at de gamle rørovnene kunne fjernes.

Vi hadde også befaring i bårerommet som ligger under alterpartiet i kirka. Denne kirkekjelleren er nå pusset opp. I tilknytning til bårerommet er det også et lite rom som brukes til syning. En sjelden gang brukes dette rommet til bisettelser, selv om det i utgangspunktet ikke er tilrettelagt som seremonirom. Det har nå også blitt laget et toalett her i kjelleren som er tilgjengelig og tilrettelagt for funksjonshemmede, selv om størrelsen ikke tilfredsstiller kravene til å kunne kalles handikaptaolett.

Inne i kirka påpekte soknepresten med rette at både dåpssakristiet og prestesakristiet burde framstått mer presentable enn de gjør i dag. Selv om det er trange rom, ville en bedre innredning kunne gjøre rommene mer innbydende. Prestesakristiet er stedet der presten og medarbeiderne skal forberede seg til gudstjenesten og der det burde vært naturlig å kunne ta imot folk til samtale. I dåpssakristiet kan dåpsfamiliene skifte på dåpsbarna før dåpen og det har en gammel kjøkkeninnredning der nattverdalker blir rengjort etter bruk og der kirkekaffe kan bli tilberedt. Begge rommene bærer preg av gamle slitte møbler, lite gjennomtenkt innredning og av at de i stor grad er brukt som lagerplass.

Lagerplass er et problem i Melhus kirke, slik at også de gamle nisjene etter vedovnene i kirkerommet er brukt som lagerplass for rengjøringsmidler, messehakler og annet liturgisk utstyr. Riktignok er dette skjult bak forheng, men kirkerommet ville framstå mer verdig om nisjene ble åpnet og ryddet. Under befaringen så vi på at det finnes kalde loft over sakristiene som kunne vært ryddet slik at mer kunne få plass der. Vi så også at det står en hylle med mye gammelt notemateriale på det ene sidegalleriet. Denne hylla kunne vært skiftet ut med et skap til oppbevaring av ting som eventuelt må stå frostfritt. Vi så også på at det i prestesakristiet er et skap for presteklær der det foruten et sett med stolaer, bare henger gamle messeskjorter. Om man fjerner messeskjortene, som ingen har bruk for lenger, og endret opphenget fra langsgående til tverrgående kunne kanskje messehaklene fått plass her i stedet for bak et forheng i kirkerommet.

Ved kontorvisitasen ble kirkebøkene for soknene lagt fram. Jeg var særlig opptatt av å kvalitetssikre at overgangen fra papirbasert til elektronisk kirkebok var blitt gjennomført på en betryggende måte. Jeg skrev merknad i bøkene om at de var lagt fram ved visitasen og at de nå er avsluttet. Stikkprøvekontroll tyder på at overgangen til elektronisk kirkebok har vært greit gjennomført fra 2013 og at det nå er gode rutiner på dette.

Det er et godt system for arkivering og journalføring. Alle inngående og utgående brev/e-poster som skal inngå i saksbehandling blir skannet eller skrevet ut som pdf-filer og arkivert i et elektronisk saksbehandlingssystem (Labora Saksbehandler). Dette systemet er brukt i all fellesrådets saksbehandling. Systemet har egne avdelinger som sokneprestene og menighetsrådene kan bruke til sin eventuelle saksbehandling. Men omfanget av egentlig saksbehandling for sokneprester og menighetsråd er så liten at disse i praksis ikke er i bruk.

Prosten har derimot gått over til å bruke dette elektroniske systemet til brevjournal og som kopibok/arkivsystem. Her vil også saker som sokneprester og menighetsråd sender tjenestevei via prostens kunne bli journalført og arkivert. Labora Saksbehandler, i den versjonen som Melhus kirkelige fellesråd bruker, er ikke NOARK-godkjent som elektronisk arkiv. Dvs at Arkivverket ikke vil ta imot dette arkivet slik det er i dag for langsiktig arkivering. Derfor prøver jeg og min sekretær i tillegg å vurdere hvilke dokumenter som kan ha interesse for eventuelle framtidige historikere. Disse dokumentene blir også arkivert papirbasert i prostens egne arkivskap. Disse dokumentene kan eventuelt overleveres til Arkivverket i framtida, men i forhold til sikring mot eventuell brann, vil nok det elektroniske arkivet være sikrere.

Under befaringen drøftet jeg denne problemstillingen med kirkevergen. Han sier at det både er tekniske og økonomiske grunner til at man ikke har anskaffet NOARK-godkjent arkivsystem. Det tekniske er at en tilleggsmodul som kan gjøre Labora saksbehandler NOARK-godkjent, visstnok ikke vil fungere så lenge dette programmet kjøres på kommunens Citrix-system. Det rimeligste alternativet kunne vært å gå over til kommunens saksbehandlings- og arkivsystem. En slik overgang ville imidlertid også ha store kostnader, både økonomisk og i form av opplæring i et nytt system. Med tanke på at det nå utredes en ny framtidig organisering av kirka der mye saksbehandling kanskje vil bli samlet på prostiplan, er det vanskelig å forsvare en slik investering i noe som kanskje likevel må endres om noen år.

Med vennlig hilsen
Øystein Flø
Prost i Gauldal prosti

DEN NORSKE KIRKE

Flå menighet

Folkevalgte i perioden 2019-2023

I.nr.	Etternavn	Fornavn	Postnr. og sted	Verv
	<i>Vespestad</i>	<i>Jan Tore</i>	<i>7354 Viggja</i>	
101	Engen	Lisbet	7234 Ler	Kasserer
102	Hugdøl	Mette Sofie Goa	7234 Ler	Leder, Trosoppl.
103	Hugdøl	Solvor	7234 Ler	
104	Ljøkjell	Bjarte	7234 Ler	Rep. til FR
105	Ljøkjell	Jens	7540 Klæbu	Rep. til FR
106	Rolseth	Eli Marie Bårdsdatter	7234 Ler	Nestleder, sekretær.
107	Gamst	Mari Marie	7234 Ler	1. vara
108	Bjørkøy	Solfrid	7234 Ler	2. vara
109	Bollandsås	Marianne	7234 Ler	3. vara, FR-vara for J.L.
110				
111	Krøgstad	Marit		

DEN NORSKE KIRKE

Horg menighet

Folkevalgte i perioden 2019-2023

I.nr.	Etternavn	Fornavn	Postnr. og sted	Verv
	<i>Vespestad</i>	<i>Jan Tore</i>	<i>7354 Viggja</i>	
201	Grønvik	Kari Almås	7236 Hovin	Rep. til FR
202	Holten	Arne Halvar	7236 Hovin	
203	Krogstad	Kari Tilseth	7236 Hovin	Sekretær
204	Lystad	Ragnhild	7236 Hovin	Kasserer
205	Olsen	Elisabeth Røstad	7236 Hovin	
206	Skjærvold	Inger Marie	7236 Hovin	Rep. til FR
207	Stølan	Eli	7232 Lundamo	Leder
208	Svegård	Jan Petter	7236 Hovin	1. vara til FR
209	Eggen	Kjersti Gurine	7232 Lundamo	1. vara
210	Løhre	Kari-Ann	7232 Lundamo	2. vara
211	Huke	Ola	7234 Ler	3. vara
212	Belsvik	Olga Marie	7232 Lundamo	4. vara
213	Løhre	Else Johanne	7232 Lundamo	5. vara

DEN NORSKE KIRKE

Hølonda menighet

Folkevalgte i perioden 2019-2023

I.nr.	Etternavn	Fornavn	Postnr. og sted	Verv
	<i>Morland</i>	<i>Kjell Arne</i>	<i>7224 Melhus</i>	
301	Blokkum	Bjørn	7212 Korsvegen	P.v. for GG i KF
302	Eid	Renethe Gåsbakk	7212 Korsvegen	
303	Fuglstad	Eva Johanne	7212 Korsvegen	Rep. til FR
304	Gorsetbakk	Grete	7213 Gåsbakken	Rep. til FR
305	Langås	Britt Helen	7213 Gåsbakken	
306	Syrstad	Roald Martin	7212 Korsvegen	
307	Åmot	Gerd Merete	7212 Korsvegen	P.v. for EJF i KF
308	Åmot	Kristin Johanne	7212 Korsvegen	
309	Lien	Mari	7212 Korsvegen	1. vara
310	Ludefall	Anneline	7212 Korsvegen	2. vara
311	Steinsvoll	Mariann	7212 Korsvegen	3. vara
312	Blokkum	Karl Gerhard	7213 Gåsbakken	4. vara
313	Sunnset	Idar	7212 Korsvegen	5. vara

DEN NORSKE KIRKE

Melhus kirkelige fellesråd

Folkevalgte i perioden 2019-2023

I.nr.	Etternavn	Fornavn	Postnr. og sted	Representant	Verv
401	Bruholt	Jon Roar	7224 Melhus	Melhus	
403	Bæverfjord	Helge Bjørn	7227 Gimse	Melhus	
	Estenstad	Stine	7224 Melhus	Kommunal	
303	Fuglstad	Eva Johanne	7212 Korsvegen	Hølonda	
304	Gorsetbakk	Grete	7213 Gåsbakken	Hølonda	
201	Grønvik	Kari Almås	7236 Hovin	Horg	
104	Ljøkjell	Bjarte	7234 Ler	Flå	
105	Ljøkjell	Jens	7540 Klæbu	Flå	
	Sand	Merete	7028 Trondheim	Sokneprest	
206	Skjærvold	Inger Marie	7236 Hovin	Horg	
001	Byfuglien	Hans	7236 Hovin	Kommunal	P.v. for SE i FR
	Morland	Kjell Arne	7224 Melhus	Sogneprest	P.v. for MS i FR
109	Bollandsås	Marianne	7234 Ler	Flå	P.v. for JL i FR
106	Rolseth	Eli Marie Bårdsdatter	7234 Ler	Flå	P.v. for BL i FR
208	Svegård	Jan Petter	7236 Hovin	Horg	1. vara til FR
				Horg	2. vara til FR
301	Bløkkum	Bjørn	7212 Korsvegen	Hølonda	P.v. for GG i KF
307	Åmot	Gerd Merete	7212 Korsvegen	Hølonda	P.v. for EJJ i KF
407	Lund	Torill	7224 Melhus	Melhus	1. vara til FR
408	Sagdahl	Monica Stenset	7227 Gimse	Melhus	2. vara til FR

DEN NORSKE KIRKE

Melhus menighet

Folkevalgte i perioden 2019-2023

I.nr.	Etternavn	Fornavn	Postnr. og sted	Verv
	<i>Sand</i>	<i>Merete</i>	<i>7028 Trondheim</i>	
401	Bruholt	Jon Roar	7224 Melhus	Rep. til FR
402	Brønstad	Oddrun Gangås	7224 Melhus	
403	Bæverfjord	Helge Bjørn	7227 Gimse	Leder, rep. til FR
404	Daaland	Alf Georg	7224 Melhus	
405	Grønning	Vibecke Paulsen	7224 Melhus	Nestleder
406	Holm	Anna Lina Mørraunet	7227 Gimse	AU-medlem
407	Lund	Torill	7224 Melhus	1. vara til FR
408	Sagdahl	Monica Stenset	7227 Gimse	2. vara til FR
409	Løvås	Solrun Gustad	7224 Melhus	1. vara
410	Mosdal	Kjellrun Jofrid Krutvik	7227 Gimse	2. vara
411	Aune	Nils Petter Svendsen	7227 Gimse	3. vara
412	Underdal	John Sigurd	7228 Kvål	4. vara
413	Vingen	Tove	7224 Melhus	5. vara

Program for bispevisitas i Melhus, Horg, Flå og Hølonda sokn i Gauldal prosti, 26. november – 1. desember 2019.

Åpne arrangement er uthevet.

IIRSDAG 26. 11

- 0900 Morgengudstjeneste i Melhus kirke.**
Innledning: Prost Øystein Flø. Liturg: Sokneprest Kjell Arne Morland.
Preken: Sokneprest Merete Sand. Organist: Magnus Noreen.
Biskopen hilser.
- 1000 Biskopens møte og samtale med de ansatte.
Sted: Kursrommet på menighetskontoret.
Biskopens følge: Biskop Herborg Finnset, prost Øystein Flø, kirkefagsjef Inge Torset og rådgiver Bente Husom
Ansvar: Kirkeverge Kurt Rylandsholm.
Biskopen leder møtet.
- 1130 Lunsj med alle ansatte
- 1230 Biskopens tilsynssamtale med sokneprest Kjell Arne Morland
- 1400 Biskopen møter avgangselevene ved Melhus VGS
Samtale med biskopen er forberedt av elevene.
Sokneprest Merete Sand og kateket Sonja Bruholt deltar sammen med biskop, prost og kirkefagsjef.
- 1530 Pause
- (1630 Konstituering av nytt fellesråd)
- 1700 Biskopens møte med Melhus kirkelige fellesråd.
Sted: «Kirkemøte 2» på menighetskontoret.
Biskopen leder møtet.
- 1900 Kulturkveld i Hølonda kirke.**
Tema «Livsmot og håp»
Kulturkvelden vil synliggjøre hvordan frivillig arbeid på Hølonda på ulikt vis bidrar til å gi livsmot og håp til de som bor her.
Velkomsthilsen ved sokneprest Morland.
Avsluttende hilsen ved biskopen.

ONSDAG 27.11

- 0830 Biskopens tilsynssamtale med prestevikar Jan Tore Vespestad
Sted: Kirkekontoret i Melhus
- 1000 Biskopen besøker Horg sykehjem
10.00 Baby-sang. Menighetspedagog Svanhild Christofie Hafnor Sandberg, foreldre og barn møtes med beboere i kantina på sykehjemmet.
11.00 Horg-treff på «Sanitetsstua». Ansvar og servering ved diakoniutvalget. Andakt ved diakon Tone Njøs. Biskopen hilser.
Fra staben deltar også prestevikar Jan tore Vespestad, sokneprest Merete Sand
- 1300 Biskopen besøker Flå skole.
Møte med 5. – 7. trinn i forbindelse med undervisning i KRLE-faget. Samtale med elevene med utgangspunkt i forberedte spørsmål.
Faglærer Andreas Høyen.
Fra staben deltar vikarprest Jan Tore Vespestad og sokneprest Merete Sand og kateket Sonja Bruholt
- 1345 Møte med lærerne ved Flå skole. Tema: Robuste barn. Skodd for livet!
Innledning ved en av lærerne. Biskopen responderer.
- 1500 Biskopens tilsynssamtale med kateket Sonja Bruholt
Sted: Kirkekontoret
- 1600 Biskopens tilsynssamtale med diakon Tone Njøs
Sted: Kirkekontoret
- 1700 Middagspause hos Sonja Bruholt.
- 1900 Biskopens møte med menighetsrådene sammen med representasjon fra trosopplæringsutvalg, gudstjenesteutvalg og diakoniutvalg.
Sted: Lundamo misjonshus.
Innledning ved menighetsrådsledere med utgangspunkt i beretningen om menighetsforholdene.
Fokus: Hva brenner vi for? Hva er utfordringene hos oss? Trosopplæring.
Biskopen leder møtet.

TORSDAG 28.11

- 0900 Biskopen møter avdelingsledere fra sykehjemmene Horg, Buen og Hølonda.
Sted: Buen helse og omsorgssenter, møterom Reinsfjellet (2.etg).
Tema: Kirka som samarbeidspartner og ressurs.
Samarbeidet videre mellom kirka og institusjonene på Melhus.
Innledning ved sokneprest Merete Sand og en fra kommunen.
Biskopen responderer.
Fra kommunen deltar:
Vigdis Byre, enhetsleder
Grethe Skauge, Buen korttidsavdeling
Rita J. Brattland Myrseth, Buen langtidsavdeling (inkludert skjermet enhet for demente)
Gunn Torild Sundet, Horg sykehjem Midttun (skjermet enhet for demente)
Anne Solberg Jøraandstad, Horg langtidsavdeling
Sonja Heggvold Engan, Hølonda langtidsavdeling (inkludert en enhet tilrettelagt for demente).
- Fra staben deltar:
Diakon Tone Njøs, sokneprest Merete Sand, sokneprest Kjell Arne Morland, prestevikar Jan Tore Vespestad
- 1100 Formiddagstreff på Melhus bedehus.
7. trinn ved Gimse barneskole deltar med sang og skuespill.
Andakt ved Jan Tore Vespestad.
Biskopen hilser.
- 1230 Biskopen møter mellomtrinnet ved Brekkåsen skole.
Fra staben deltar sokneprest Kjell Arne Morland, sokneprest Merete Sand og kateket Sonja Bruland. (Se eget program.)
- 1330 Møte med lærerne.
- 1415 Slutt for dagen

FREDAG 29.11

- 1000 Møte med Melhus kommune ved politisk og administrativ ledelse.
Sted: Melhus rådhus.
Tema: Presentasjon av Melhus kommune. Relasjonen kirke – kommune.
Felles visjoner for kirken og lokalsamfunnet.
Biskopen leder møtet.
- 1200 Lunsj
- 1300 Biskopen besøker Melhus arbeidssenter på Søberg og møter brukere og ansatte.
Omvisning ved avdelingsleder Eivind Bjerksetmyr. Kaffe og musikalske smakebiter i kantina.
Fra staben deltar diakon Tone Njøs og sokneprest Merete Sand.
- 1500 Biskopens tilsynssamtale med sokneprest Merete Sand
- 1600 Vistasopsummering ved biskop, prost og kirkefagsjef.

SØNDAG 1.12

1100 **Visitagudstjeneste i Melhus kirke.**
Prost Øystein Flø intimerer.
Sokneprest Merete Sand forretter før prekenen.
Sokneprest Kjell Arne Morland forretter etter prekenen.
Vikarprest Jan Tore Vespestad assisterer ved nattverden.
Diakon Tone Njøs leder forbønnen.
Biskop Herborg Finnset preker og lyser velsignelsen.

Kirkekaffe og visitasmøte

Menighetsrådsleder i Melhus ønsker velkommen.
Biskopen leder visitasmøtet og holder sitt visitasforedrag.

1500 **Slutt**

Torsdag 27.2

1900 **Samtalekveld i Melhus kirke med kulturelle innslag.**
Tema: «Kirka på Melhus mot år 2030. Mer himmel på jord»
Visjoner for kirka på Melhus mot tusenårsjubileet.

Deltakere: Biskop Herborg Finnset, ordfører Jorid Jagtøyen, Åsmund Snøfugl, redaktør Avisa Gaula, Anna Lina Mørreaunet Holm, Melhus menighetsråd med flere.

Musikalske innslag ved Magnus Noreen

(denne kvelden var planlagt som en del av visitasprogrammet)

Vedlegg til punkt 2.1 Stillinger

Følgende personer innehar stillingene som er opplistet

HF	Sted	Stilling	%	Navn
1	Adm.	Kirkeverge	100	Kurt Rylandsholm
		Kontorfullmektig	40	Annbjørge Øyaas
		Sekretær	80	Turid Grøtte
2	Kirker	Kantor	100	Christine Goedecke
		Klokker	8	Bjørn Kåre Stjern
		Klokker	8	Bjørn Kåre Stjern
		Klokker	8	Per Estenstad
		Klokker	15	Håkon Vistnes
		Organist	60	Magnus Noreen
		Organist	30	Randi Vik
		Renhold	8	Diana Einum
		Renhold	17	Diana Einum
		Renhold	8	Randi Vik
		Renhold	24	Magnus Noreen
3	Gravplasser	Kirketjener	100	Silje Kjøsen
		Kirketjener	100	Rolf Niklas Midtlyng
		Kirketjener	100	Leif Idar Skei
		Kirketjener	60	John Buklev (permisjon)
		Kirketjener	50	Erling Johansen
4	Andre kirkelige formål	Diakon	100	Tone Njøs
		Kateket	50	Sonja Bruholt
		Kontorfullmektig	40	Guro Norvik (prostese sekretær)
		Menighetspedagog	100	Svanhild Christofie Hafnor Sandberg
		Menighetspedagog	40	Åshild Hugdal (permisjon)

Biskop i Nidaros Herborg Finnset

1

**Visitas i Flå, Horg, Hølonda og
Melhus sokn i Gauldal prosti
26. november – 1. desember
2019**

**Visitasforedrag
Søndag 1. desember 2019**

1 Innledning

Vi kan måle hvilken kvalitet et samfunn har på hvordan det tar seg av de som er svakest, de som ikke har en egen stemme, eller trenger bistand for å greie seg i hverdagen. På visitasen i Melhus, Horg, Flå og Høllonda har vi sett gode eksempler på det våkne samfunnet. Vi har også sett hvordan denne handlingsmåten preger kirkelivet.

En av de siste programpostene på visitasen var besøket på Søberg arbeidssenter. Da vi kom dit, var flaggene satt ut, og den røde løperen var på plass. Det var stas!! Vi fikk se på hva ansatte og brukere produserte, at det også var rom til trening og hvile. Vi fikk oppleve en grunnleggende respekt for brukernes integritet. En av dem opptådte med sang, og sang Prøysens hattemaker-vise: «*Sola skinn' på deg så skuggen fell på meg, men graset er grønt for æille.*» Det er mye viktig livsvisdom og teologi i den lille sangstrofa, som ble en ekstra gave å få fra akkurat denne sangeren.

Omsorgen for hverandre finner vi også igjen i alt diakonalt arbeid som skjer i disse fire menighetene, i tett samarbeid med andre: For menighetene er frivillige, diakoniutvalg og de aktive sanitetsforeningene viktige medspillere i et bredt arbeid mot mange eldre og andre som trenger et sted å være sammen, eller at noen ser dem.

I samfunnet vårt i dag ser vi hvordan våkne og bevisste barn og unge viser vei for voksne. På Brekkåsen skole fikk jeg og de som var sammen med meg, møte elevene på mellomtrinnet til et gjennomarbeidet og tankevekkende program. De hadde med seg egenproduserte sanger med klare budskap om vennskap og om bærekraft og ansvar, og hvordan de selv kan være med og gjøre en forskjell gjennom det *de* kan få til:» *vi må våkne, vi må bynj å gjør nå mer – vi kan ordne opp der voksne ikke ser – så jorda vår blir redda, framtida vår – det har hast!*» Barn og unge over hele verden har det siste året heva stemmen og forlangt at de voksne tar ansvar for å være med og senke farten i klimaendringene. Det har gjort inntrykk! Våre barn og unge er også våkne verdensborgere, som har omsorg for Skaperverkets sår, og arbeider for forandring og handling. Det er sannelig et håpstejn!

I bygdene i Melhus har det kristne foreningslivet stått sterkt. Også her merker vi endringene i måter å være sammen på: de som før var ryggraden i foreningslivet er ikke lenger mellom oss. Det meldes om at det er nedgang i gudstjenesteoppmøte, særlig i det vi kan kalle «vanlige» gudstjenester. Samtidig melder alle menigheter om aktiviteter som går bra, med god oppslutning. Hvordan kan vi samle oss om gode og byggende aktiviteter, som gir livsmot og håp? Hvordan vi kan være kirke sammen – nå, hos oss?

Visitaseene er en av biskopens nøkkel-oppgaver. Å være på visitas er å spørre: «Hvordan står det til?» Visitasen er et tilsyns-besøk og formålet er å støtte, inspirere og veilede menigheter og ansatte, og synliggjøre kirkas nærvær i lokalsamfunnet. Den blir en mulighet til å se seg selv i speilet, og se etter hvordan det står til, kanskje også legge merke til noen fine ting som

vi lett kan overse. Kanskje er det også noe vi kan gjøre annerledes. Et slikt selvkritisk blikk er det alltid viktig å ha, så vi ikke stivner i fortidas modeller. Håpet er at det vi har vært med på sammen i disse dagene, kan være innspill i en prosess og en samtale som fortsetter lokalt. Visitasen skal gi et rom for å stoppe opp og undersøke, kjenne etter: Hvor er vi? Hva ønsker vi oss? Hvor vil vi? Hva kan vi gjøre for å komme oss dit? Hvordan kan vi være Guds medarbeidere her vi holder til?

2 Rapporter og visitasfokus

Til visitasen har sokneprestene Merete Sand og Kjell Arne Morland og prestevikar Jan Tore Vespestad, i samråd med menighetsrådene, utarbeidet visitasberetninger for den kirkelige virksomheten i soknene. Kirkeverge Kurt Rylandsholm har levert fellesrådets rapport om kirker, kirkegårder og lokale rammevilkår. Prost Øystein Flø har utarbeidet befaringsrapport for kirker og gravplasser, og en rapport om kontorhold. Sammen med sokneprest Merete Sand har han også koordinert arbeidet med å forberede visitasen. Tusen takk til dere alle!

Rapportene gir innsikt i de lokale forholdene. De er viktig som forberedelse, og viktig for arbeidet under selve visitasen. Rapportene har vært utgangspunkt for samtalene i rådene. De har også gitt gode innspill til samtalene med Melhus kommune om samhandling mellom kirke og kommune.

Rapportene vil være en del av de dokumentene som sammen utgjør det vi kaller visitasprotokollen: Den samlede skriftlige dokumentasjonen av visitasen. De vil også være del av grunnlaget for oppfølgingsarbeidet etter visitasen.

3 Møte med de ansatte

Menighetenes viktigste ressurs er de ansatte. Derfor er også møte med de ansatte et av visitasens viktigste møter. Dette ble et inspirerende møte med gode og engasjerte medarbeidere som snakket varmt om sine egne arbeidsoppgaver og sin egen tjeneste, om sine kollegaer og om det gode arbeidsfellesskapet i staben.

Det har vært så fint å høre om sterk motivasjon og dyp kjærlighet til lokalsamfunn og kirke, om glede over det gode samarbeidsklimaet mellom faggruppene og det gode arbeidsmiljøet på kirkekontoret.

Gode relasjoner er viktig innad i stabene og utad i lokalsamfunnet. Slik bidrar alle ansatte hver på sin måte til at kirka har et godt omdømme.

For prost og kirkeverge, som sammen har arbeidsgiveransvaret for de ansatte, er det en viktig oppgave å legge til rette for faglig utvikling og samarbeid, og gode rammer for de ansatte. Likeså viktig er arbeidet med å skape en tydelig «vi-følelse» og vilje til å arbeide godt sammen på tvers av tradisjonelle profesjongrensener.

Uansett hvilken stilling en har i kirken, skal en tenkte stort om den oppgaven en har. Særlig skal vi være oppmerksom på at de som har sitt daglige arbeid som kirketjenere, på gravplassene og kirkekontoret, møter mange mennesker som kan trenge omtanke og et vennlig ord. I mange sammenhenger er det de som er kirkas ansikt utad. Kirka på ditt sted – det er alle de som arbeider i kirka sammen med alle de i bygda som kjenner at kirka er deres.

4 Møte med menighetsrådene. Menighetsliv og trosuttrykk.

Flå og Horg, Hølonda og Melhus er menigheter hvor både folkekirken og organisasjonene står sterkt. Her har mange kommet og gått i generasjoner og vært med å møte livet i bygda med Guds omsorg og nåde gjennom ulike samlinger, feiring av gudstjenester og livsriter – søndag etter søndag, jul og påske, dåp og konfirmasjon, vigsel og gravferd. For bygdene har det vært viktig å bygge kirker og ta godt vare på dem, de som er helligstedene i lokalsamfunnene.

Vi møtte de fire menighetsrådene og hadde en god samtale med dem. Først vil jeg gjerne si en stor takk til alle rådsmedlemmene. TAKK!

Å sitte i menighetsrådet er en viktig frivillig tjeneste. Som lokalmenighetens øverste organ, er det mange oppgaver menighetsrådet skal ta hånd om. Takk til dere som nettopp har gått ut av menighetsrådet og takk til dere som nå har tatt fatt på fire nye år.

Det meldes om at antallet gudstjenestedeltakere går ned, særlig på «vanlige» gudstjenester. Denne utviklingen ser vi i hele bispedømmet. Det er stor oppslutning om kirkelige handlinger, om de gudstjenestene som har befestet seg som viktige tradisjonsgudstjenester, og om de gudstjenestene med tydelig profil og målgruppe. Folk kommer til kirke og gudstjeneste når anledningen og grunnen er god. Jeg vil oppfordre prost og sokneprester, menighetsråd og kirkeverge til å legge til rette for en kontinuerlig samtale om gudstjenesten der så mange som mulig kan delta. Denne samtalen må handle om gudstjenestens innhold, om dens form og målgruppe. Hva er de viktige dagene? Hvem kan være de gode samarbeidspartnerne? Hvordan skal vi gi så mange som mulig gode grunner til kirkebruk og gudstjenestefeiring? Her vil jeg oppmuntre alle til å tenke kreativt og prøve ut gode ideer. Og prester og menighetsråd skal vite at handlingsrommet er stort nok.

I samtalen om gudstjenesten hører også samtalen om gudstjenesterommet hjemme. I alle gudstjenesterom finnes det muligheter for å legge bedre til rette for at de som skal bruke det, kan føle seg velkommen og oppleve stedet som godt og gjennomtenkt, funksjonelt og tilrettelagt for dagens behov og brukere i alle aldre. Melhus kirke, bygdas storstue, er et gammelt og vakkert kirkerom med stort nåtidspotensiale. Kirkerommet roper på strategisk refleksjon om organisering av rommet med fokus på økt bruk og fleksibilitet.

En stor endring i gudstjenestelivet gjennom noen tiår er hvordan frivillige og medliturger tar del i gudstjenestefeiringen og slik utvider eierskapet til gudstjenesten. Frivillighet handler om oppgaver og medansvar, om tilhørighet og engasjement. Dypest sett handler det om rikdommen ved å gi av seg selv og være til velsignelse for andre. Mange har nok opplevd og tenkt om gudstjenesten som presten, organisten og klokkeren sin greie. Men gudstjenesten er hele menigheten sin.

I Nidaros bispedømme har vi over lang tid hatt fokus på økt bevissthet om at vi er kirke i et område med dype samiske røtter. Når nådehilsen og velsignelsen høres på sørsamisk i gudstjenestene, synliggjøres det at vi er *en* nasjon, bygd på territoriet til to folk. Slik kan vi være med og gjøre mangfoldet til en rikdom mellom oss.

Et område med et sterkt organisasjonsengasjement sammen med et tydelig folkekirkepreg, har flere karakteristiske «trosuttrykk.»

I Melhus har de kristne organisasjonene lange tradisjoner og solid fotfeste. Men her opplever vi også vitalitet, knoppskyting og nye arbeidsformer innenfor

folkekirkefellesskapet. Folkekirken vil alltid ha som sitt fokus å samle og opptre samlende. Skal vi lykkes med det, må vi derfor stadig øve oss i å snakke og leve sammen i respekt for hverandres engasjement og anliggende.

De kristne organisasjonene vokste fram med vekt på troen som et personlig anliggende, på overbevisning og et sterkt engasjement for misjon, diakoni eller ungdom. De mange bedehusene er synlige uttrykk for dette. Bedehusene har gitt rom for trofast tilhørighet og sterkt engasjement, både for troens dybde og for troens hjertesaker. Slik har organisasjonene gitt et godt og viktig rom for engasjement, men også stått i fare for å innsnevre rommet for tilhørighet ved å lete etter tydeligere tegn på tro, overbevisning og engasjement enn i folkekirken.

I folkekirkeland er det oftest presten som er troens bærer og troens representant, kanskje sammen med noen andre som synes det er greit å være synlig. I Trøndelag er det mange som tror i lag, sammen med andre, helst uten å stikke seg ut. Kristen tro kan beskrives som et kollektivt fotfeste, som trygg tilhørighet og taus tilslutning. I folkekirken står nok troen som tilhørighet, sterkest. Her er ofte troen lettere gjort enn sagt. Og det er mange måter å uttrykke denne tilhørigheten på. Det ligger mye ekte tro og kjærlighet gjemt i dugnad og praktisk arbeid. Denne måten å uttrykke sin tro og tilhørighet på – mer preget av handling enn av ord, må anerkjennes som «tro god nok» mellom oss. Folkekirka har rom for tro med ulike trosuttrykk, for ulike hjertebarn og ulikt engasjement. Her skal det være høy himmel, åpne dører, og vi må kunne oppleve at kirka er av alle og for alle som vil være med.

5 Melhus kirkelige fellesråd og Melhus kommune.

Møtet med de ansatte var en tydelig tilbakemelding om stor tilfredshet med fellesråd og kirkeverge som arbeidsgiver. Krevende etapper er lagt bak og avløst av glede over et godt arbeidsmiljø og et godt kollegafellesskap på et kirkekontor som rommer alle faggrupper. Gode kontorforhold er en nødvendig ramme for godt samarbeid og trivsel.

Alle fellesråd har uløste oppgaver som i påvente av tilstrekkelige ressurser, må stå i kø for å finne sin løsning. Slik også her. Samtidig melder fellesrådet om gode relasjoner til kommunen og rammebetingelser som er til å leve med. Kirka er ikke lenger statskirke. Men den skal fortsatt være kommunekirke. Gode relasjoner og god samhandling med kommunen er derfor avgjørende for å kunne være folkekirke – kirke for alle og i alle lokalsamfunn.

Møtet med Melhus kommune var preget av et sterkt ønske om å stå sammen i arbeidet for å bygge gode fellesskap og gode lokalsamfunn. Visitasen har frembragt gode rapporter om rammevilkår og investeringsbehov og kommunen er informert om til dels store dokumenterte behov, særlig knyttet til Melhus kirke.

Fra møtet med Melhus kommune vil jeg nevne følgende samtaletemaer

- Planarbeid som beredskap for framtiden
- Økonomiske rammer for både kommune og kirke
- Fortsatt investeringsbehov knyttet til Melhus kirke
- Kirkebygg og kirkebruk i kommunen
- Glede over god oppslutning om kirkens konfirmantarbeid og oppfordring til kontinuerlig arbeid med fokus på relevans, kvalitet og tilslutning

I samtalen med kommunen er det alltid viktig å gi oppmerksomhet til fellesrådet og den lokale kirke som gravferdsforvalter på vegne av hele samfunnet, og forvaltningen av gravferdsarealene. Jordvern er nå satt mye tydeligere på dagsordenen enn før og er et felles anliggende for kirke og kommune. Fortsatt bruk av gamle gravplasser er meningsfullt og verdifullt. Det er viktig å legge til rette for økt gjenbruk og for kremasjon og urnegraver som mulighet. Her er informasjonsarbeid viktig, og også en fornyet vurdering av nivå på festeavgifter og kremasjonskostnader.

Stor takk til Melhus kommune for varm mottakelse og gode, konstruktive samtaler om felles verdier og utfordringer.

6 Trosopplæring og faglig samarbeid.

Under visitasen fikk vi være med på babysang på Horg sykehjem – et godt tiltak til stor glede for både beboere og besøkende.

Trosopplæring er selvsagt ikke noe nytt i kirken. Fortsatt må det samarbeides om det som alltid har vært hele kirkens og menighetens oppgave.

Trosopplæringen har som mål å nå alle døpte fra 0 til 18 år med gode tiltak. Med begrensede ressurser har det alltid vært enklest å nå de minste. I menighetene i Melhus kan det være grunn til å stille spørsmål ved om ressursene strekker til for å møte de utfordringene som store barnekull i et bynært område representerer for de litt eldre barna. Jeg vil utfordre til intern gjennomgang av organisasjonens ressursbruk og ressursfordeling, og til tydelighet på behovet i møte med kommunen og andre ressurs-tildelere.

Trosopplæringens breddeperspektiv har noen steder stått i veien for å satse tungt for å lykkes bedre med noen færre prosjekter og grupper. Fra Kirkerådet kommer det nå nye signaler: Målet er fortsatt å nå flest mulig, men sats ordentlig på det som dere lykkes best med. Rommet for kreativitet og utprøving av det dere har mest tro på, er stort.

Lykke til videre med et arbeid som er avgjørende viktig for kirkas nåtid og framtid.

7 Samarbeid skole-kirke

Visitasen har gitt meg mange gode og spennende møter med elever og lærere ved flere av skolene i kommunen.

Ved Melhus VGS fikk vi møte avgangselever til et spennende dialogmøte om viktige og krevde verdispørsmål.

Mellomtrinnet og lærere ved Flå og Brekkåsen skoler tok imot biskopen med følge med engasjerte spørsmål og gode samtaler om felles ansvar for klima og miljø, barns og unges oppvekstvilkår og mulighetene for samarbeid mellom kirke og skole. Vi har fått møte lærere som er stolte av arbeidsplassen sin og elevene på skolen. Det snakkes varmt om skolen og elevene. Dette gjøres uten å underslå de utfordringene som alltid vil være en del av skolehverdagen, eller bekymringene knyttet til dagens voksenkultur, ungdomskultur og oppvekstvilkår. Vi har møtt stor åpenhet for faglig dialog og samarbeid med kirka om verdispørsmål, kulturformidling og høytidsmarkeringer. Det er viktig at kirkehusene våre kan være åpne lærings- og opplevelsesarenaer for skoler og barnehager, slik at alle kan oppleve at kirken gir rom for alle. Her ligger det til rette for gode relasjoner og bedre forståelse av vårt felles ansvar for gode oppvekstrammer, inkludering og verdiformidling.

Stor takk til skolene som har tatt så godt imot oss! Og stor takk til kirkelige medarbeidere som gjennom hele året arbeider godt og målbevisst med å vedlikeholde gode relasjoner og verdifulle samarbeidsprosjekter.

8 Diakoni

Diakoni er kirkas omsorgstjeneste og evangeliet uttrykt i nestekjærlighet, inkluderende fellesskap, vern om skaperverket og kampen for rettferdighet. Diakonien sin oppgave er å verne den sårbare, å ha blick for den som faller utenfor og den som trenger støtte.

Visitasen har gitt oss gode møter med menighetenes diakonale arbeid. Vi har møtt god institusjonsdiakoni i nært samarbeid med vitale sanitetsforeninger. Vi har latt oss berøre av et diakonalt fattigdomsfokus med ukentlig matutdeling og årlig juleinnsamling. Vi har møtt engasjerte helsearbeidere, faglig stolthet og stor trivsel, godt samarbeid mellom kirka og institusjonene og en spennende Livsglede-filosofi i tilrettelegging av hverdagen for de som bor på institusjonene. Her ligger det også godt til rette for å etablere avtaler om rytme, innhold og verdier i samarbeidet mellom kirka og institusjonene.

Diakonen og diakoniutvalgene er navet i det diakonale arbeidet i menighetene. Et tradisjonelt diakonalt fokus har vært seniorsegmentet, men i de seinere årene har inkludering, integreringsarbeid, bærekraft og grønne perspektiv blitt viktige diakonale utfordringer.

«Det skal en hel landsby til for å oppdra et barn», er et ordtak vi har hørt. Livsmestring og psykisk helse for ungdomsgenerasjonen er blitt en tydeligere utfordring de siste årene. Dette er også et medansvar for våre menigheter.

Utfordringen med å forløse og organisere frivillighetsressurser og gå inn i nye utfordringer, krever tilstrekkelige ressurser og systematisk arbeid. Her ligger det muligheter for videre satsing.

Et forsterket nasjonalt fokus på diakoni utfordrer til arbeid med å utvide diakonien sin lokale ressursgrunnlag. Dette er nødvendig for å kunne få del i friske midler fra sentralt hold.

Diakonien må alltid ha et samtidsblikk på det som er dagens samfunns- og omsorgsutfordringer, og på hvor de som trenger kirkas støtte og oppmerksomhet i dag befinner seg. Her utfordres diakonien til nytenkning og samarbeid med andre offentlige og ideelle aktører. Både de diakonale og offentlige utfordringene vil alltid være større enn de ressursene vi alene har til å møte dem. Utfordringene vil endre seg og de representerer en felles samfunnsutfordring. Gode lokalsamfunn bygges alltid i fellesskap.

9 Kirkemusikk og kulturengasjement

Under visitasen har vi møtt dyktige kirkemusikere og et bredt spekter av kulturuttrykk. Kirkemusikerne spiller en viktig rolle i gudstjenestelivet og som brobyggere til det lokale musikk- og kulturliv. Vi har opplevd en fantastisk kulturkveld i Hølonda kirke. Den ble et imponerende møte med et bredspektret musikalsk uttrykk sammen med bygdas sterke frivillighetskultur innen helse og idrett, presentert med engasjement og stolthet. Kvelden ble også ei solid treningsøkt for lattermusklene.

I kirkene må det gis rom for musikk av høyeste kvalitet sammen et bredt folkelig uttrykk med røtter i allmenkultur og i lokalkultur. Kirka og kirkerommet kan romme alle arrangementer

og uttrykk som oppleves forenelig med å tenne lysene på alteret. Slik kan og skal kirkene fungere som gudstjenesterom, kulturhus og samfunnshus.

Gudstjenestene er stedet for bønn, tilbedelse og lovsang, nåde og håp. Sangen og musikken fargelegger og bærer evangeliet mellom oss i salmesang og liturgi. Å ha gode kirkemusikere er viktig for et godt gudstjeneste- og menighetsliv, men ikke minst for at kirka skal være et åpent og inkluderende hus og hjem for alle i lokalsamfunnet. Kulturkvelder i kirka er gode eksempler på hvordan man kan skape inkluderende og gode arrangementer med god lokal forankring, et bredt spekter av musikalske uttrykk og aktører i alle aldre. Slik kan kirka og kirkene oppleves som åpne for alt som hører livet til, et hjem for hele bygda – på tvers av tro og overbevisning. Her kan en komme som en er, søke gode opplevelser, fotfeste i livet og himmel over hverdagen.

10 Oppsummering

Denne visitasen har vært et sterkt møte med lokalsamfunn hvor frivillighet og dugnadsånd er et tydelig kjennetegn, tydeligst der avstanden til sentrum er størst. En fersk undersøkelse blant kirkas medlemmer i vårt område forteller oss at 6 av 10 har et positivt forhold til kirken og synes det er viktig at kirken har en sentral plass i lokalsamfunnet. Det gir oss åpne rom å gå inn i. Det utfordrer oss til frimodighet, til å våge det som i mer nøkterne øyeblikk kan oppleves som dristig og kanskje umulig.

Til slutt vil jeg gi noen utfordringer med på veien videre:

- Fortsett den gode arbeidet som gjøres med å profilere kirkene som åpne hus med rom for livets mangfoldighet og alt det som hører livet til – som gudshus, kulturhus, samfunnshus – livsnære og himmelvendte rom. Øv dere i å verdsette mangfold og ulikhet, også i tenkning og overbevisning. Ei kirke som har ambisjoner om å være et hjem for alle, må både tåle og romme motsetninger, må alltid være underveis, lydhør og på leting etter gode svar på dagens og morgendagens utfordringer.
- Det er gledelig at Melhus kirke nå får sårt tiltrengt renovering og oppgradering. Lykke til med det videre arbeidet med å renovere og tilrettelegge kirkerommet til fortsatt flittig bruk og velsignelse for kommende generasjoner. Lykke til med fortsatt å fylle den med aktivitet og innhold, slik at den kan være med og gi fotfeste for de som kommer hit, og himmel over livet.
- Jeg vil også oppfordre til å arbeide med å legge til rette for gjenbruk av gravferdsarealene ved en riktig fastsettelse av festeavgiftene, ved å legge enda bedre til rette for kremasjon og opprettelse av navnet minnelund ved alle gravplasser. Her er også informasjonsarbeid viktig.
- Dyrk det gode samarbeidet mellom alle de kirkelige faggruppene, med respekt for de andres faglighet og person, med glede over perspektiv du selv ikke har tenkt på, med plass både for den kreative gründeren og den trauste og trofaste. Vennlig. Viktig. Modig. Dyktig. La det være målet for hvordan vi ønsker å være som kirke og kirkelige medarbeidere i våre lokalsamfunn.
- Kirka må alltid ha et selvkritisk blikk på om vi har rett fokus i arbeidet vårt og om vi bruker ressursene våre riktig. Visitasen har gjort meg særlig oppmerksom på

utfordringene knyttet til barns og unge oppvekstvilkår. Her vil jeg utfordre til økt fokus og kritisk organisasjons- og ressursgjennomgang for å se på mulighetene for tyngre satsing.

Til slutt: TAKK. Et stort takk for gjestfrihet og varm mottakelse overalt!

Takk til kirkeverge Kurt Rylandsholm, til ansatte i fellesrådet og prestene som har planlagt og deltatt under visitasdagene. Takk også for den gode samtalen med ledelsen i Melhus kommune!

Og sist, men ikke minst: Takk til prost Øystein Flø og kirkefagsjef Inge Torset for konstruktivt og godt arbeid og medarbeiderskap!

Må Gud velsigne Flå og Horg, Høllonda og Melhus menigheter, og veien videre som kirke og trosfellesskap på det stedet som er deres!